

बीरगञ्जमा एकै दिन १७ संक्रमित पुष्टि २ महिनाकी बालिकापनि संक्रमित

दुई समाचारदाता वीरगञ्ज। प्रदेश २ मा एकै दिन १७ जना कोरोना भाइरसको संक्रमित फेला परेका छन्। नारायणी अस्पतालमा ठूला पीसीआर मेसिन सञ्चालनमा आएको दोस्रो दिन नै एकै परिवारका १७ जनामा कोरोना भाइरस पुष्टि भएको हो। वीरगञ्ज ३ छपकैयाका ३६ वर्षीय पुरुषको परिवारका १७ जनामा कोरोना भाइरसको संक्रमणको पुष्टि भएको हो। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले वीरगञ्ज महानगरपालिकाको वडा

व्यक्तिहरूको परीक्षण गर्ने क्रममा परिवारका थप १७ जना संक्रमित रहेको पुष्टि भएको छ। उनको सम्पर्कमा रहेका ३२ जनाको थ्रोस्ट स्वाबको पीसीआर टेस्टका लागि राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला टेकुमा सोमवार पठाइएको थियो। त्यसमध्ये १७ जनामा संक्रमण देखिएको छ। रिपोर्ट पोजिटिभ देखिएका सबैलाई उपचारका लागि नारायणी अस्पतालको आईसोलेसनमा भर्ना गरिएको छ। नारायणी अस्पतालमा

कोरोना संक्रमण पुष्टि भएका वडा नम्बर ३ मा कार्यरत महानगरपालिकाका सफाइकर्मीसँगै उनी पनि राहत वितरणमा खटिएका थिए। १८ जना संक्रमित परिवारका ३६ वर्षीय पुरुष वडा नम्बर ३ को टोलहरूमा राहत वितरण गर्न सक्यु रहेकाले अन्य मानिसहरूमा पनि संक्रमण फैलिएको हुन सक्ने त्रास बढेको छ। सुरक्षा समितिले वडा नम्बर ३ लगायत त्यससित जोडिएका वस्तीहरूपनि सिल गरिएको

बीरगञ्ज स्थित अस्पतालमा संचालित कोरोना परीक्षण गर्ने पिसिआर मेसिन।

नम्बर ३ छपकैयामा भेटिएका एकै परिवारका १७ संक्रमितमध्ये १० पुरुष र ७ जना महिला रहेको जनाएको छ। संक्रमित मध्ये एक जना २ दुई महिना र अर्का ६ महिनाका दुई शिशु छन्। त्यसैगरी ३ वर्ष, ९ वर्ष, १२ वर्ष, १३ वर्ष र १४ वर्षका पाँच बालबालिका छन्। अन्य १० जनामा ३५ देखि ६६ वर्षसम्मका महिला र पुरुष रहेको नारायणी अस्पतालका प्रमुख डाक्टर मदन उपध्यायले बताए। १७ जना संक्रमित फेला परेका परिवारका ३६ वर्षीय पुरुषलाई गत आइतबार कोरोना भाइरस संक्रमणको पुष्टि भएको थियो। उनको सम्पर्कमा रहेका

अहिले २८ जनाको उपचार भइरहेको छ। त्यस मध्ये १ जना सर्लाही, ३ जना रौतहट, २ जना बारा र २२ जना पर्सा जिल्लाका छन्। नारायणी अस्पतालमा पहिलेदेखि नै थप गरी राखिएको ५० बेडमा रोगीहरूको उपचार भइरहेको अस्पतालका प्रमुख डा. उपाध्यायले जनाए। बीरगञ्ज महानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ मा सबै भन्दा बढी १९ जना संक्रमित रहेका छन्। वडा नम्बर २ र वडा नम्बर १६ का १/१ जना संक्रमित छन्। त्यस मध्ये १ जना भारतीय जमाती रहेका छन्। यसअघि वैशाख १४ मा

पर्सा जिल्लाका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी ललित कुमार बस्नेतले जनाए। प्रदेश २ मा अहिले पर्सा, बारा, रौतहट र सर्लाही जिल्लामा संक्रमित भेटिएका छन्। महोत्तरी, धनुषा, सिरहा र सप्तरी जिल्लामा संक्रमित फेला परेका छन्। पीसीआर परीक्षणको गति कमजोर रहेकाले संक्रमितहरूको पहिचान हुन नसकेको बताइन्छ। जमातीहरूको सम्पर्कमा रहेकाहरूको संख्या बढी भएको र संक्रमितको पहिचान नहुँदा उनीहरूपनि समाजमा घुम्न गरीरहेकाले संक्रमितको संख्या बढ्ने आशंका गरिएको छ।

स्थायी कमिटी बैठक स्थगित

दुई समाचारदाता काठमाण्डु। सत्तारूढ नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)को स्थायी कमिटीको विहवार बस्ने बैठक बुधवार स्थगित गरिएको छ। स्थायी कमिटी बैठकको तयारीका लागि बसेको सचिवालय बैठकमा नेताहरूबीच चर्काचर्की भएपछि प्रधानमन्त्री समेत रहेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले बीचबाटै आरामका लागि भन्दै हिडेका थिए। शनिबार बसेको सचिवालय बैठकले २५ गते स्थायी कमिटीको बैठक बोलाइएको थियो। प्रधानमन्त्री ओलीले स्थायी कमिटी बैठक आफ्नो अनुकुल नहुने संकेत पाएपछि महासचिव विष्णु पौडेल मार्फत स्थगितको सूचना प्रवाह गरेको बताइएको छ। सचिवालय बैठक बस्नु अघि पार्टी शीर्ष तहको धुविकरण परिवर्तन भएपछि ओलीले बैठक सरिरा हुनु शनिवारको सचिवालय बैठकमा वामदेव गौतम ओली तर्फ लागेका थिए। तर उनी फेरी प्रचण्ड र माधव कुमार नेपाल समुहसित नजिकिएको कारण ओली समस्यामा परेका हुन्। स्थायी कमिटीमा ओली अल्पमतमा छन्। उनले प्रचण्डबाट सहयोग नपाउने विश्वस्त भएपछि ओलीले सचिवालय बैठकबाट उठेर हिडेका थिए।

परियोजना प्रस्तावको सूचना !

नेपालमा उत्तम, समावेशी तथा अनुकूलित शिक्षाको लागि नागरिक समाजको संस्थाहरू (CSOs): परियोजना प्रस्ताव २०७७

प्रकाशन नम्बर : EuropeAid/168216/DD/ACT/NP

कोरोना भाइरसको विपत्तीको सन्दर्भमा शिक्षा क्षेत्रको पूर्णजीवनको लागि कर्णाली प्रदेश र प्रदेश नं.२ लाई लक्षित गरि नेपालका लागि युरोपेली संघ (ईयु) द्वारा यो प्रस्ताव आह्वान गरिएको छ। उक्त आशय पत्रको पूर्ण विवरण तथा आवेदन निम्न इन्टरनेटको लिंकबाट डाउनलोड गर्न सकिन्छ।

<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome&nbPubliList=15&orderby=upd&orderbyad=Desc&searchtype=RS&apply=N&aof=168216&userlanguage=en>

www.eeas.europa.eu/delegations/nepal

कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्न नेपाल सरकारद्वारा जारी गरिएको निर्देशनलाई ध्यानमा राखी यहाँहरूको लागि प्रत्यक्ष कुनै पनि सूचना सत्रको आयोजना नगरिने जानकारी गराउँदछौं।

यस आशय पत्र सँग सम्बन्धित कुनै जिज्ञासा वा प्रश्नहरू छन भने, कृपया हामीलाई तलको ईमेल मार्फत १५ जेठ २०७७ (२८ मे २०२०) भित्र सम्पर्क गर्नुहोला।

ईमेल: DELEGATION-NEPAL-CSO@eeas.europa.eu

प्रस्ताव पेश गर्ने अन्तिम मिति:
१८/०६/२०२०, १२:०० बजे (ब्रसेल्स समय), ०८/०३/२०७७,
१५:४५ बजे (नेपाल समय)

सर्लाहीमा पनि ट्रकबाट भार बरामद

दुई समाचारदाता मलंगवा।

भारतबाट आएको ट्रकबाट विराटनगरमा भारतीय रुपैयाँ बरामद भएको एक दिन नबित्दै प्रदेश २ को सर्लाहीमा पनि भारतीय रुपैयाँ बरामद भएको छ। सशस्त्र प्रहरीको टोलीले सर्लाही सदरमुकाम मलंगवा नगरपालिका २ बाट १७ लाख ९० हजार नेपाली रुपैयाँ र ४ हजार भारतीय रुपैयाँ बरामद गरेको छ। उक्त रकमसहित ट्रकमा सवार दुई जनालाई पक्राउ गरिएको छ। भारतबाट नेपाल प्रवेश गरेको बीआर ३० बीए २४५८ नम्बरको ट्रकलाई भन्सार चेक पोष्टमा खटिएका सशस्त्र प्रहरीले चेकजाँच गर्ने क्रममा झोत खुलन नसकेको उक्त रकम बरामद गरेको छ। उक्त ट्रकमा धान लोड गरिएको थियो। पक्राउ पर्नेमा सवारी चालक ४२ वर्षीय रामलाल मण्डल र सह-चालक ३३ वर्षको निराजकुमार मण्डल रहेको सशस्त्र प्रहरीले जनाएको छ। यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले बताए। यसअघि भारतबाट विराटनगर छिरेको ट्रकबाट १ करोड ९ लाख ६९ हजार भारतीय रुपैयाँ बरामद भएको थियो। विराटनगरको एकीकृत भन्सार जाँच चौकीमा भारतबाट नेपाल प्रवेश गरेको भारतीय ट्रकमा सशस्त्र प्रहरीको सीमा सुरक्षा बलले उक्त रकम बरामद गरेको थियो।

जेठ ५ गते सम्म लकडाउन १८ गते सम्म विमान सेवा बन्द

दुई समाचारदाता काठमाण्डु।

कोरोना भाइरस संक्रमितहरूको संख्या बढ्ने क्रमसँगै सरकारले जेठ ५ गतेसम्म लकडाउनलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरेको छ। प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा बुधवार बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले लकडाउनलाई जेठ ५ गते सम्म जारी राख्ने निर्णय गरेको हो। सरकारले यो समेत लकडाउनलाई पाँचौ पटक बढाएको छ। जेठ ११ गतेदेखि सुरु भएको लकडाउनको समयवधी सरकारले थप आएको छ।

कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणसम्बन्धी उच्चस्तरीय समन्वय समितिमा जोरिभक्त आचार्यलाई ७ जिल्लालाई रातो, पहिलो र हरियो क्षेत्रमा विभाजन गर्ने र त्यसअनुसार लकडाउन कडा वा खुकुलो बनाउने प्रस्ताव पेश गरेको थियो। समितिले पेश गरेको सो सुझावलाई प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले अस्वीकार गर्नु भएको थियो। भाइरसको संक्रमण बढिरहेकाले सिम्रो मुलुक नै उच्च जोरिभक्त रहेको बताए। 'भारतमा संक्रमणको अवस्था जोरिभक्त देखिएको छ' उनले भने, त्यसको असर नेपालमा पनि पर्ने र नेपालमा टेस्ट पनि कम भएको छ। प्रधानमन्त्री ओलीले अहिले नेपाल खतरामुक्त नभएको र जोरिभक्तमा आभारमा रातो, पहिलो र हरियो क्षेत्र छुट्याउने बेला आइसकेको बताएको एकजना मन्त्रीले उनको भनाई उद्धृत गर्नु गरे।

सरकारले जेठ ११ गतेदेखि लगाएको लकडाउन वैशाख २५ गते ४५ दिन पुग्दैछ। समय सकिनु एक दिन अगावै सरकारले जेठ ५ गते सम्म जारी रहने निर्णय गरेको छ। लकडाउनलाई निरन्तरता दिन स्वास्थ्य विज्ञहरूले सुझाव दिएको थियो। तर उद्योगी

व्यवसायीहरूले लकडाउनलाई खुकुलो बनाउन सुझाव दिएको थियो। पहिलोपटक जेठ ११ देखि १८ गतेसम्म लकडाउन घोषणा गरिएको थियो। त्यसपछि दोस्रोपटक एक हप्ता थपेर २५ चैतसम्मका लागि निरन्तरता दिएको थियो। तेस्रो पटक वैशाख ३ गतेसम्म लकडाउन थपिएको थियो। १२ दिन लकडाउनको अवधि थपेर वैशाख १५ सम्म पुऱ्याएको थियो। पछिल्लो पटक १० दिन थप गर्दै वैशाख २५ गतेसम्म लकडाउन जारी राख्ने निर्णय गरिएको थियो।

सरकारले जेठ १८ गतेसम्म अन्तर्राष्ट्रिय उडान बन्द गर्ने निर्णय गरेको छ। मन्त्रिपरिषद्को बैठकले १८ गतेसम्म अन्तर्राष्ट्रिय उडान बन्द गर्ने निर्णय गरेको उनका अनुसार सीमा नाका पनि जेठ १८ गतेसम्म बन्द गर्ने निर्णय गरेको छ। सरकारले यस अघि जेठ २ गतेसम्म बन्द गर्ने यस निर्णय गरेको थियो। लकडाउन अवधिमा अनुमतिप्राप्त सवारी

साधन, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी लगायत अत्यावश्यकबाहेक अन्य सेवा बन्द रहने छन्। सरकारले घरबाहिर निस्कनेलाई थप कडाइ गरिने जनाएको छ। पछिल्लो पटक पीसीआर टेस्ट बढाइएपछि संक्रमितहरूको संख्या बढ्न थालेको छ। अहिले प्रदेश १, २ र ५ मा कोरोना संक्रमितको संख्या बढेको छ। काठमाण्डुमा पनि उपचारपछि घर फर्किसकेकोमा पनि कोरोना भाइरसको संक्रमण दोहोरिएको छ। लकडाउन प्रारम्भ भएको भन्दा लकडाउनलाई खुकुलो बनाउने आवाज उठ्न थालेको बेला संक्रमितहरूको संख्यामा अत्यधिक बृद्धि भएको छ। मन्त्रिपरिषद्को बैठकले सीमा नाकामा आवागमनमा लगाएको रोकलाई जेठ १८ गतेसम्म लम्ब्याउने निर्णय गरेको छ। सरकारले बुद्धजयन्तीको अवसरमा विहवार साँझ ७ बजे दीप प्रज्वलन गर्ने निर्णय गरेको छ।

कोरोना भाइरसका लक्षण

ज्वरो आउने

खोकी लाग्ने

श्वास फेर्न गाह्रो हुने

कोरोना भाइरसबाट बच्ने उपाय

बेलाबेलामा साबुन-पानीले मिर्चिर्मिर्ची हात धुने वा अल्कोहल भएको स्यानिटाइजर प्रयोग गर्ने।

खोक्दा, हाच्छुँ गर्दा नाक, मुख टिस्यु पेपर वा कुहनाले छोप्ने

हात मिलाउनु वा अंकमाल गर्नुको सट्टा नमस्कार गर्ने

भौडभाडमा नजाने

ज्वरो आएमा, खोकी लागेमा वा श्वास फेर्न गाह्रो भएमा नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने

मिथिला नगरपालिका

ढल्केवर, धनुषा, प्रदेश नं. २

पोखरिया बजारलाई स्यानिटाइज गर्दै

लानबाबु बानिया पोखरिया पोखरिया नगरपालिका वडा नम्बर-४ मा बुधवार पोखरिया युवा समाज र ईलाका प्रहरी कार्यालय पोखरियाको संयुक्त आयोजनामा स्यानिटाइजर छर्किएको छ । ताबो ईन्टरनेशनल बिजनेस र प्रदेश सभा सदस्य प्रह्लाद रिरीको सहयोगमा पोखरिया नगरपालिका वडा नं ४ पोखरियाको बाटो र सार्वजनिक स्थलहरूमा स्यानिटाइजर छर्किएको हो ।

कोरोना बिरुद्धको लडाईं अभियानमा नगरको हरेक वडाहरूमा बिश्वव्यापी रूपमा फेलाएको कोरोना भाईरसलाई नियन्त्रण गर्नका लागि निशुल्क स्यानिटाइजर छर्किने कार्य शुरु भएको अभियानमा खटिएका युवा नौसाद आलमले बताए ।

बचाउन सरकारले गरेको लकडाउनको पालना गरि घरमा बस्न आग्रह गर्दै हात जहिले पनि साबुन पानीले धोऔं वा स्यानिटाइजर प्रयोग गरी भिडभाड स्थानमा नजाऔं,माक्स लगाउनु, सुरक्षा सतकर्ता अपनाउं कोरोनाबाट आफुगुन बचौं र अरुलाई पनि बचाउं उदेश्यकको साथ नगरमा स्यानिटाइजर छर्किने कार्य शुरु भएको युवा आलमले बताए । साथै कोरोना भाईरस

नियन्त्रण गर्नका लागि नेपाल सरकारले लकडाउन गरेकाले सबैलाई पालना गर्ने नगरबासीसंग उनले आग्रह गरे । स्यानिटाइजर छर्किने कार्य ट्रेक्टरमा लोडगरी छर्किने कार्य भएको बताए । स्यानिटाइजर छर्किने कार्यमा ईलाका प्रहरी कार्यालय पोखरिया का प्रहरी निरीक्षक चन्द्र सिंह, जनता समाजवादी पार्टीका बिधार्थी नेता सुजित गिरी,राकेश महतो, प्रहरी र स्थानिय युवाहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

हेटौंटा अस्पतालमा 'सिस्टर रोबोट' बाट सेवा प्रदान गरिने

हेटौंटा । हेटौंटा अस्पताल वेशमा ने रोबोटमार्फत सेवा दिने पहिलो सरकारी अस्पतालका रूपमा नाम दर्ता गराउन लागेको छ ।

हेटौंटाको कर्मा रहेको अस्पतालका आइसोलेसन वार्डमा 'सिस्टर रोबोट' राखिने भएको छ । इन्जिनियर एशोसिएशन वाग्मती प्रदेश समितिमार्फत हेटौंटा अस्पताललाई प्राप्त 'सिस्टर रोबोट' हस्तान्तरण गरिएको छ ।

सो रोबोट कोरोना भाइरसको जोखिम कम गर्न उपयोगी हुने जनाइएको छ । र वा र्थ य क म पी ले बिमारीसम्म प्रत्यक्ष पुगेर जाँच गर्ने, औषधिद्वारा उपचारका काम गर्नुभन्दा 'सिस्टर रोबोट'को माध्यमबाट काम गर्दा जोखिम कम हुने भएकाले हस्तान्तरण गरिएको एशोसिएशनले जनाएको छ ।

'सिस्टर रोबोट' हस्तान्तरण कार्यक्रममा वाग्मती प्रदेशका मुख्यमन्त्री डोरमणि पोडेलले कोरोना भाइरस तथा अन्य सङ्क्रमण हुने प्रकृतिका रोगको उपचारमा प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरेर जोखिम कम गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने बताउनुभयो । मुख्यमन्त्री पोडेलले अहिलेको युग भनेको प्रविधिको युग भएकाले यसैअनुसार काम गर्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

पोखरिया नपामा आगलागी हुँदा १० लाखको क्षति

पोखरिया । पर्सको पोखरिया नगरपालिकाको कार्यालयमा बुधबार दिउँसो आगलागी हुँदा लाखौंको क्षति भएको छ । पोखरिया नगरपालिकाको ईभरको तार सर्त भएर आगलागी भएको थियो । नगरपालिका कार्यालयको पहिलो तल्लामा रहेको सभा हलमा राखिएको ईभरको तार बिधुत तार सर्त भई आगलागी भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

आगलागीले सभाहलको एसी एकथान, ईभर, एक थान, बेटी ९ थान, तल ओछाएका काँपेट र ढोका, झ्याल जलेको इलाका प्रहरी कार्यालय पोखरियाका प्रहरी निरीक्षक चन्द्र

कुमार सिंहले बताए । दिउँसो १२ बजे बेटी पढ्ने अचानक भएको आगलागी करिब एक घण्टा पछि पोखरिया नगरपालिकाको दमकल, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र

प्रहरीको सहयोगमा नियन्त्रणमा आएको पोखरिया नगरपालिका का मेयर दिपनारायण रौनियारले जनाए । आगलागी बाट करिब १० लाख बराबरको क्षति भएको प्रहरी निरीक्षक सिंहले बताए ।

सर्पिले टोकदा बालिकाको मृत्यु सिर्जनाका 'भर्चुअल साउण्ड'

डुडे समाचारदाता जीतपुर । बाराको जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका वडा नं.१६ मा बिशालसर्पको टोकाईबाट बुधवार एक बालिकाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा साहो वडाको ढकाल निवासी १२ वर्षीय बालिका रजिता रामानगर रहेका छन् ।

खोजन एकी थिइन् । सोही क्रममा सर्पिले बालिकाको दाहिने खुट्टाको कान्धी ओंलामा टोकेको स्थानीयले बताएका छन् । सिला खोजेको मकेसहित घर आएको बालिकालाई अकारमा बहोस भएपछि सर्पिले टोकेको आशंकामा स्थानियले अस्पताल लगेका थिए । नारायणी उपक्षेत्रीय अस्पताल वीरगञ्जले बालिकालाई विषालु सर्पिले टोकेको भनी मृत घोषण गर्नको वडाध्यक्ष केदार बजगाईंले जानकारी दिए ।

काठमाण्डौं । कला र सिर्जना मुलुकका अमूल्य सम्पत्ति हो । सम्बन्धित मुलुकको पहिचान त्यहाँको कलाकारिताले जसरी परकन, देखाउन र बुझाउन सक्छ ।

अन्य कुनै चिजवस्तुले सजिलै अध्याउन सक्दैन । मुलुकको सांस्कृतिक सम्पदा र ऐतिहासिक चिज वस्तु कला सिर्जनाले जीवन्त बनाए राख्छ । एक दशकअघिका सम्पदा र दृश्यले काँचुली फेरिसक्दा त्यो जीवन्त इतिहास सिर्जनामा ढुक्नु हुन्छ । त्यसैले विश्वमै आफ्नो मौलिक पहिचान दिलाउने सशक्त माध्यम कला हो ।

हम्मेहम्मे छ । कुची र रडमा रमाउने कलाकारलाई भने लकडाउन समस्याका बीचको वरदान सावित त भयो तर बनाएका सिर्जनाले उचित मूल्य पाउन सकिरहेको छैन । लकडाउनमा कलाकारले रङ्गयाएको क्यानभासलाई एकीकृत गरेर समसामयिक विषयवस्तुका सिर्जना भर्चुअल साउण्डमा अटाउने छ ।

लकडाउनको समय थप भइसकेको अवस्थामा एकान्तवास कटाउन मानिसलाई हम्मेहम्मे छ । कुची र रडमा रमाउने कलाकारलाई भने लकडाउन समस्याका बीचको वरदान सावित त भयो तर बनाएका सिर्जनाले उचित मूल्य पाउन सकिरहेको छैन । लकडाउनमा कलाकारले रङ्गयाएको क्यानभासलाई एकीकृत गरेर समसामयिक विषयवस्तुका सिर्जना भर्चुअल साउण्डमा अटाउने छ । विगतका प्रयासले पनि उचित स्थान पाउने छ । समावेश हुने कलाकारका चित्रमा उनीहरूको कल्पना मात्र हुने छैन, अहिलेको वास्तविकता पनि झल्कने गुरड बत्ताउनुहुन्छ ।

नारायणी अस्पतालमा रियल टाइम मेशिनबाट स्वाबको परीक्षण

जनकपुरधाम । प्रदेश नं २ को वीरगञ्जस्थित नारायणी अस्पतालमा जडान गरिएका 'रियल टाइम मेशिन'बाट स्वाबको नमूनाको परीक्षण मञ्जलबारबाट शुरु भएको छ । यस मेशिनबाट तत्काल प्रतिदिन दुई चरणमा ७२ वटा स्वाबको नमूना परीक्षण गरिने छ ।

गरीने भाइल ट्रांसपोर्ट मिडियम (भिटीएम) एक हजार थान, फिफोआर कुलसेट १०० थान, आरडीटी कीट १०० थान, शरीरको तापक्रम नाप्ने थर्मल मेशिन १०० थान र स्वास्थ्य सचेतनामूलक सामग्री सात हजार थान उपलब्ध भएको सचिव डा घिमिरेले जानकारी दिनुभयो । ती सचेतनामूलक सामग्री स्वास्थ्य संस्था र समुदायमा वितरण भइरहेको छ ।

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड-१९ ले समग्र विश्वलाई प्रभावित बनाएको वर्तमान अवस्थामा त्यस्ता सिर्जना यतिबेला फुलन पाएको छैन । धर्मभित्रै फुलेका सिर्जना पनि राम्ररी फुलन पाएन र फरिफुलका सिर्जनाले बासना छर्न पाएन । त्यस्ता सिर्जनामा बासना भरेर अरुलाई सुनाउने नैलो प्रयोगमा केही नेपाली कलाकार लागेका छन् । अन्तर्देशीय जलरड समाज नेपालका अध्यक्ष एनबी गुड्ड भित्रभित्रै बसेर क्यान्भासमा सजाइएका तर फेलन नपाएका सिर्जनालाई विश्वभर पुऱ्याउने प्रयासमा हुनुहुन्छ । त्यो पनि 'भइसकेको छ । लकडाउनको समय थप भइसकेको अवस्थामा एकांतवास कटाउन मानिसलाई ललितकलामा यसले अलिकति भए पनि मलम्ब लगाउने विश्वास छ । उहाँले पहिलो प्रयासलाई सबैबाट हाँसला प्राप्त भएको भन्दै खुशी व्यक्त गर्नुभएको छ ।

कोरोना भाइरसको सम्भावित जोखिम हुन नदिन मुलुकलाई लकडाउन गरिएको आज डेढ महिना भइसकेको छ । लकडाउनको समय थप भइसकेको अवस्थामा एकांतवास कटाउन मानिसलाई ललितकलामा यसले अलिकति भए पनि मलम्ब लगाउने विश्वास छ । उहाँले पहिलो प्रयासलाई सबैबाट हाँसला प्राप्त भएको भन्दै खुशी व्यक्त गर्नुभएको छ ।

लकडाउनका बेला कलाकारले क्यानभासमा कोरोना भाइरसको जोखिम र रोकथामका सन्देश चित्रकारिताबाट समुदायलाई दिइरहेका छन् । कतिपय कलाकार रडको नैलो प्रस्तुति दिन अभ्यासरत छन् । फरक-फरक शैलीमा रड खेलाउँदै अनौंठा आकार दिइरहेका छन् । स्वदेश विदेशका दृश्यालाई समेटेर क्यानभास रङ्ग्याइरहेका चित्रकारले पुऱ्या थाँती रहेका काम छोट्याउँदै छन् ।

लुकीछिपी उपत्यकामा भित्रीन नदिन कडाइ

काठमाण्डौं । काठमाण्डौं उपत्यका भित्रीनै सवारीसाधन र मानिसको आवागमन रोक स्थानीय प्रशासन र प्रहरीले थप कडाइ गरेको छ । लुकीछिपी मानिस भित्रीनै गरेको भन्ने सूचना आएपछि काठमाण्डौंका प्रमुख जिल्ला अधिकारी जनक राज दाहाल, महानगरीय ट्राफिक प्रहरी महाशाखाका प्रमुख प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक भीमप्रसाद ढकाल, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरीको टोलीले उपत्यका भित्रीनै विभिन्न नाकाको स्थलगत अनुगमन गरेको छ । काठमाण्डौं बाहिरबाट

बालक मृत फेला

मलंगवा । सर्लाहीको चक्रघटा गाउँपालिका-६ गोइयाहीमा सोमबारदेखि हराएका बालक मृदु गलबार मृत फेला परेका छन् । स्थानीयवासी रामेश्वर साहको १२ वर्षीय छोरा सुख साह मृत फेला परेका हुन् । सोमबार दिउँसो भैंसी चराउन गएका बालकको शव मड्यालबार गाउँ नजिकै रहेको इँटाभट्टाको खाल्डोमा फेला परेको सर्लाहीका प्रहरी प्रवक्ता एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक मदन कुँवरले जानकारी दिनुभयो । रासस

तपाईंको आज	
मेघ	: शिक्षामा उन्नति ।
बृष	: अवसर प्राप्त ।
मिथुन	: भ्रमण अवसर हुने ।
कर्कट	: धन वृद्धि सञ्चय ।
सिंह	: वाद विवादबाट बच्नु ।
कन्या	: नयाँ कार्य हुने ।
तुला	: सुख समृद्धि हुने ।
वृश्चिक	: प्रेम प्रसंग, मित्र सुख ।
धनु	: पारिवारिक सुख ।
मकर	: बौद्धिक क्षमता ।
कूम्भ	: पुरस्कार प्राप्त लाभ ।
मीन	: प्रतिभा सम्पन्नता ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१			

<p>बारुण घन्</p> <p>५२००११</p> <p>प्रहरी (हपटी इलाइन)</p> <p>४२००९९, ४२०२९९, १००</p> <p>एम्बुलेन्स (रेडक्रस)</p> <p>१०२</p> <p>एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)</p> <p>५२६०९०, ५२६०९१</p> <p>एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)</p> <p>९५०४८९, ९५१२६</p> <p>अञ्चल अस्पताल</p> <p>५२००३३</p> <p>जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक</p> <p>५२५०१५, ५२५०९९</p> <p>नेपाल विद्युत संघ (एम्बुलेन्स)</p> <p>९५०९६४४५५, ९५४०२८२९</p> <p>जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक</p> <p>५२३३४१</p> <p>रक्तसंचार (रेडक्रस)</p> <p>५२०८७०</p> <p>ॐ शक्ति अध्येत अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)</p> <p>९५४४०२७४३४</p> <p>कृष्णा नर्सिंहोम</p> <p>५२१९१५</p> <p>विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर</p> <p>५२८४३७</p> <p>आँखा अस्पताल</p> <p>५२०३९७</p> <p>रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)</p> <p>९५०९६२६०२६</p> <p>एयर पोर्ट</p> <p>५२००४४</p>	<p>विद्युत फ्युज शाखा</p> <p>५९०८३४, ५९०८३५</p> <p>साह केबुल</p> <p>५२४७२२</p> <p>जानकी केबुल</p> <p>५२३७२८</p> <p>म्याक्स टीभी</p> <p>०४१-५९०८९७, ९५०१६६८६२</p> <p>नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा</p> <p>५२१२६२</p> <p>मुनेलिया प्रहरी चौकी</p> <p>५२०७५०</p> <p>सशस्त्र प्रहरी मुनेलिया</p> <p>५२७२९३, ५२७८००</p> <p>बुद्ध एयर</p> <p>५२५०२२</p> <p>यति एयरलायन्स, शिवचोक</p> <p>५९०३०१/५९०३०२</p> <p>होटल मानकी</p> <p>९५४५९३३४, ९५४५९३३५</p> <p>होटल रामा</p> <p>५२००५९, ५२३८५४</p> <p>वेलकम होटल</p> <p>९५०१९२००५६, ९५०१९२००५६</p> <p>जलेश्वर अस्पताल</p> <p>०४४-५२००७०</p> <p>प्रहरी (जलेश्वर)</p> <p>०४४-५२०००९</p> <p>एम्बुलेन्स (जलेश्वर)</p> <p>०४४-५२०१००</p> <p>विद्युत (जलेश्वर)</p> <p>०४४-५२००६६, ५२०९६६</p> <p>बारुण घन् (जलेश्वर)</p> <p>०४४-५२००९७</p>	<p>रत्न सागर मन्दिर प्रत्येक दिन</p> <p>बिहान ढोका खुल्ने समय : ५:०० बजे</p> <p>बिहान पूजा आरती : ८:०० बजे</p> <p>भोगराज लाग्ने समय : ११:३० बजे</p> <p>निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो) : १२:०० बजे</p> <p>मन्दिर बन्द हुने समय : १२:०० बजे</p> <p>खुल्ने समय (दिउँसो) : ४:०० बजे</p> <p>रात्री आरती पूजा हुने समय : ९:३० बजे</p> <p>रात्री मन्दिर बन्द हुने समय : १०:०० बजे</p>
---	--	--

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय	: ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती	: ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द	: १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र	: निशुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय	: ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती/सन्धि	: ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय	: ०५:०० बजे
मंगल आरती	: ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग	: १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय	: ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती/सन्धि	: ०७:०० बजे
रात्रि भोग	: ०९:०० बजे
पट बन्द	: ०९:१५ बजे

कर्मचारीहरूलाई फुलमालाका साथ स्वागत

सिकेन्द्र पालवान
कलैया। बाराको सिम्रौनगढ नगरपालिकाको वडा नम्बर १० टोल देवापुर टेटा स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरूलाई बुधबार स्वागत गरिएको छ।

स्वास्थ्य चौकीका इन्चार्ज रामचन्द्र यादव, रत्न कुमार भण्डारी, पुष्पा कर्ण, सङ्गिता साह, मुक्ति प्रसाद यादव, पद्म कुमारी, सुरेन्द्र साह र रंजली देवी पासवानलाई गाबिस पुर्व अध्यक्ष महाबार साह कानुन वडासदस्य रीफक हवारी लगायतले उनीहरूलाई फुलमाला लगाएर स्वागत गरेका थिए।

विश्वभरि महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरसलाई रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न सरकारले गरेको लकडाउनको कारणले गर्दा गाउँका सबै ब्याक्ति आ आफ्नो घरमा बसेको

अवस्थामा स्वास्थ्यकर्मीहरूले घर घरमा गएर धर्मल गनको सहायताले चेकजाँच तथा औषधि बितरण कार्य देखि लिएर रात्रि कालिन अवस्थामा क्वारेन्टाइनमा सेवा दिएका छन्। गाबिस पुर्वअध्यक्ष तथा जनप्रतिनिधिहरूले फुलमाला लगाएर

खु किसानको रकम तत्काल भुक्तानीको व्यवस्था गर्न निर्देशन

काठमाण्डु।
प्रतिनिधिसभा, उद्योग तथा वाणिज्य र श्रम तथा उफ्फोत्ता हित समितिले खु किसानको बाँकी रहेको भुक्तानी तत्काल उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्न सरकारलाई निर्देशन दिएको छ।

समितिको बुधबारको बैठकले उफ्फोत्तालाई सुलभ र सुधम मूल्यामा चिनी उपलब्ध गराउन र चिनी उद्योगका समस्यालाई पनि छलाफलका आधारमा समाधानका लागि पहल गर्न सरकारलाई सुझाव दिएको छ।

बैठकले कर्कटपातामा मुलुक आत्मनिर्भर भइसकेको हुँदा स्वदेशी उद्योगलाई प्रवर्द्धन गर्न कर्कटपाता आयातलाई रोक लगाउन सुझाव दिएको सभापति विमाल श्रीवास्तवले जानकारी दिनुभयो।

गोर्खाको बारपाक केन्द्रबिन्दु भएको भूकम्पबाट धेरै घर क्षति भएपछि सरकारले तत्कालको माग धान्न बाहिरबाट जस्तापाता आयात गर्ने र त्यसमा भन्सार छुट दिने नीति बनाएको थियो।

भूकम्पछिको पुनःनिर्माण अन्तिम चरणमा पुग्न र मुलुकको माग धान्न सक्ने जस्तापाता स्वदेशमै उत्पादन हुने ठहर गर्दै समितिले सरकारलाई उक्त निर्देशन दिएको हो।

यसअघि समितिले स्वदेशी उद्योगीसँग छलफल गरी राय सुझाव लिएको थियो।

बैठकले स्वदेशमै उत्पादन हुने टेलिभिजनका पार्टिउजमा लिँदै आएको दोहोरो कर हटाउन सरोकारवालासँग छलफल गरी निर्णयमा पुन अर्थमन्त्रालयलाई निर्देशन दिएको छ।

विविध कारणले बन्द रहेको टेलिभिजन उत्पादनसम्बन्धी उद्योग सञ्चालनमा ल्याउन सरकारलाई तत्काल पहल गर्न समितिले निर्देशन दिएको छ।

त्यस्ता उद्योग बन्द हुँदा हजारौंको संख्यामा श्रमिक रोजगारी गुमेर अलपत्र परेका सभापति श्रीवास्तवले जानकारी दिनुभयो। रासस

विभिन्न जिल्लाबाट आउने सवारीलाई भक्तपुर नाकाबाट प्रवेश निषेध

भक्तपुर। विभिन्न जिल्लाबाट काभ्रे हुँदै उपत्यका भित्रिने सवारी साधनलाई भक्तपुर नाकाबाट प्रवेश निषेध गरिएको छ। कोभिड-१९ महामारीको त्रासले उपत्यका छाडेर विभिन्न जिल्लास्थित आफ्ना घरघरमा गएका फेरि काठमाण्डु उपत्यका फर्कन थालेपछि भक्तपुर नाकामा अत्यावश्यकबाहेकका सवारी साधन प्रवेशमा निषेध गरिएको हो।

पूर्वी र तराईका जिल्लामा कोरोना सङ्क्रमणको संख्या बढेपछि अरुनिको राजमार्ग, बिपी राजमार्ग, सिन्धुली बर्दिबास भएर काठमाण्डु फर्कनेको संख्या ह्वात्तै बढ्दा उपत्यकामा कोरोना सङ्क्रमणको जोखिम बढ्ने भएपछि भक्तपुरको विभिन्न नाका भएर प्रवेश गर्ने सवारीसाधनमा रोक लगाइएको हो।

पूर्वबाट आउने सवारी पास भएका साधनलाई समेत जगाती नाका र ताथली नाकाबाट फर्काउने गरेको महानगरीय प्रहरी परिसर भक्तपुरका प्रहरी उपरिक्षक सविन प्रधानले जानकारी दिनुभयो। अस्पतालका गाडी, कर्मचारी, तरकारी, दूध, खाद्यान्न, सरकारले तोकेंका सरकारी कर्मचारीबाहेकका सबैको सवारीसाधनमा रोक लगाइएको हो।

निजी तथा साना गाडीमा यात्रु बोकेर आउने, बिरामी भनेर छडेरेख १० जनासम्म आउने गरेपछि मङ्गलबारदेखि त्यस्ता गाडीलाई भक्तपुर र काभ्रेको नाका सँगैबाट फर्काउने गरेको र त्यहाँबाट आए पनि जगाती चेक पोष्टबाट फर्काउने गरेको उहाँको भनाइ छ।

कतिपय सवारीसाधन काभ्रेको बनेपाबाट नाला हुँदै ताथली च्यामासिंह भएर उपत्यका भित्रिने भएकाले त्यस्ता सवारीसाधनलाई ताथलीबाट आउने नाकाको चेक पोष्टबाट फर्काउने गरिएको उहाँको भनाइ छ।

यो नाका भएर यसअघि दैनिक १०० देखि २०० वटासम्म गाडीमा उपत्यका छाडेर जाने भिडिएपछि यो नाकामा कडाइ गरेको प्रहरीको

भनाइ छ। महानगरीय प्रहरी वृत्त जगातीका प्रहरी नायब उपरिक्षक चक्रराज जोशीले खाद्यान्न, पानी र एम्बुलेन्सजस्ता अत्यावश्यक सवारीसाधनबाहेक अरु साधनलाई नाकाबाट फर्काउने गरेको बताउनुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, विभिन्न जिल्लाबाट ई-पास बनाएर उपत्यकामा यात्रु बोकेर आउने सवारीसाधनको सर्ा बढ्यो, विभिन्न बाहना बनाउँदै त्यस्ता सवारीसाधन आउन थालेपछि त्यसलाई रोक्ने नाकाबाट फर्काउन थालेका छौं, पास भएकालाई पनि प्रवेश दिँदैनौं।

अब कुनै पनि निजी तथा सार्वजनिक यातायातका साधनलाई भक्तपुर नाका भएर उपत्यका प्रवेश गर्न नदिने भएकाले यो नाका भएर नआउन प्रहरीले सार्वजनिकरुपमा नै अपिल गरेको छ। टूला विकास निर्माण आयोजनाको काम अगाडि बढाउने भएकाले त्यस्ता आयोजनाका लागि निर्माण सामग्री बोकेका पास भएका दुवानीका साधनलाई भने रात्रीको समयमा प्रवेश दिईने भएको छ। जगाती नाका भएर उपत्यका पर्नेको जगाती

विद्यार्थी भर्ना, परीक्षा र पठनपाठन नगराउन निर्देशन

काठमाण्डु। प्रतिनिधि सभाको शिक्षा तथा स्वास्थ्य समितिले कोरोना भाइरसको सङ्क्रमण फैलिएको वर्तमान अवस्थामा मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरेको हो।

बैठकमा सासदले केही निजी विद्यालयले विद्यार्थी भर्ना

अनलाइनमार्फत शिक्षक र विद्यार्थीबीच अन्तर्क्रिया गरी सिर्जनशील बनाउन सिकाउने, बालबालिकालाई व्यस्त बनाउन सकिने धारणा व्यक्त गर्नुभएको थियो। बैठकले कोरोना सङ्क्रमणका कारण एसईई, कक्षा ११ र कक्षा १२ का परीक्षा सञ्चालन हुने अवस्था नदेखिएको निष्कर्ष निकाले तत्काल परीक्षा सञ्चालन नगराउनसमेत निर्देशन दिएको छ।

बैठकले सम्बन्धित विज्ञसँग आवश्यक परामर्श र छलफल गरी विद्यार्थीको भर्ना, पठनपाठन र परीक्षा सञ्चालन गर्नभारमा विस्तृत खाका बनाउनसमेत मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएको छ।

समितिले जयपुरी धर्तीको अध्यक्षतामा भएको बैठकमा सांसद खगराज अधिकारी, चित्रलेखा यादव, जीवनराम श्रेष्ठ, गगनकुमार थापा, नवीना लामा, भैरवहादुर सिंह, सुरेशकुमार राई, अञ्जना विशंखे, नमिता चौधरीलगायतले आफ्ना धारणा व्यक्त गर्नुभएको थियो रासस

तत्काल विद्यार्थी भर्ना नगर्न, शुल्क नलिनु, औपचारिक पठनपाठन र परीक्षा सञ्चालन नगर्न/नगराउन निर्देशन दिएको छ।

समितिको बुधबार बसेको बैठकले मुलुकभर कोरोना सङ्क्रमणको आँकलन नगरी सामान्य अवस्था नभएसम्म विद्यार्थी भर्ना नगर्न, औपचारिक पठनपाठन सञ्चालन नगर्न र परीक्षा सञ्चालन नगर्न/नगराउने व्यवस्था गर्नका लागि शिक्षा

लिन शुरू गरेको, अनलाइन कक्षा शुरू गरेको, शुल्क लिन थालेको भन्ने गुनासो सुनिएकाले यसलाई तत्काल रोकनुपर्ने बताउनुभएको थियो। साथै उहाँहरूले मुलुकका सबै क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको पहुँच नगुनैको र सबै विद्यार्थीको आर्थिक हैसियत पनि नपुग्ने भन्दै अनलाइन कक्षामार्फत पठनपाठन शुरू गरे विद्यार्थीमाथि पक्षपात व्यवहार हुने विचार व्यक्त गर्नुभएको थियो। यद्यपि उहाँहरूले

सचेतना अपनाउँदै उद्योग सञ्चालन गर्न दिनुपर्छ : निजी क्षेत्र

काठमाण्डु। उद्योग, वाणिज्यलगायत निजी क्षेत्रका सरोकारवालाहरूले लकडाउनका कारण औद्योगिक क्षेत्रमा आर्थिक

रोकथामका लागि सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण विभिन्न क्षेत्रमा सिर्जना भएको समस्याबारे समेत प्रधानमन्त्रीसँग

सङ्कट देखिएको भन्दै सचेतना अपनाउँदै उद्योग कलकाखाना सञ्चालन गर्न दिनुपर्ने माग गरेका छन्।

नेपाली काँग्रेसले आज पार्टी कार्यालय सानेपामा आयोजना गरेको 'आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम र बजेट' विषयक अन्तर्क्रियामा निजी क्षेत्रका सरोकारवाला व्यक्तिहरूले लकडाउनको विकल्प खोज्न र बैंक ब्याजदर घटाउन सरकारसँग आग्रह गरेका छन्। सोही अवसरमा नेपाली काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले निजी क्षेत्रबाट आएका जायज मागलाई पार्टीले संसद र सरकारसमक्ष प्रस्तुत गर्ने बताउँदै कार्यान्वयनका लागि सरकारलाई दबाव दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो। सभापति देउवाले कोरोना भाइरस

दिनुपर्ने, पेट्रोलियम पदार्थमा भ्याट कोटिड हुनुपर्ने, बैंक कर्जा पाँच प्रतिशतमा भन्नुपर्ने, भ्याटको दर १० प्रतिशतमा भन्नुपर्ने, आयकर र कर्परेट करमा पनि २० प्रतिशत छुट दिनुपर्ने हुन्छ।

निर्माण व्यवसायी महासङ्घका अध्यक्ष रवि सिंहले अहिले देशभरमा करिब रु आठ खर्ब लागतको पाँच हजार निर्माण आयोजना सञ्चालनमा रहेको र काम गर्न नपाए करिब रु ३५ अर्ब बराबरको नोक्सानी हुने बताउनुभयो।

होटल सङ्घ नेपालका अध्यक्ष सिर्जना राणाले पर्यटन क्षेत्रमा गएको कर्जा तिनै समय थप गर्नुपर्ने, व्याजलाई पूँजीकरण गर्नुपर्ने, कर्जाको पुर्नतालाईकोकरण गर्ने व्यवस्था गरेमात्र पर्यटन क्षेत्रको रोजगारीलाई जोगाउन सकिने तर्क गर्नुभयो।

नेपाल एशोसिएसन अफ टुर एण्ड ट्रेवा एजेन्ट्स (नाटा)का अध्यक्ष अच्युत गुणगार्हले पर्यटन क्षेत्रमा कर्मचारीलाई तलब खुवाउन रुई प्रतिशतमा कर्जा दिने व्यवस्था गर्नुपर्ने माग गर्दै लकडाउनबाटै व्यवसाय शुरू गर्न सरकारको सहयोगको अपेक्षा गर्नुभयो।

नेपाल बैकर्स सङ्घका पूर्वअध्यक्ष ज्ञानेन्द्र ढुङ्गाले लकडाउनका कारण बैंकिङ क्षेत्र प्रभावित भएको बताउँदै जनताको निक्षेप लिएर कर्जा दिने बैंकिङ क्षेत्रमा राहतको अपेक्षा गर्नु उचित नहुने बताउनुभयो। रासस

अध्यक्षद्वयको सल्लाहमा स्थायी کمیटी बैठकको टुङ्गे

काठमाण्डु। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) को सचिवालय बैठकले पार्टीको स्थायी कमिटी बैठक र त्यसको कार्यसूची तय गर्ने जिम्मा अध्यक्षद्वयलाई दिएको छ।

स्थायी कमिटीका २० सदस्यले बैठक बोलाउन माग गरेपछि यसअघि बसेको सचिवालय बैठकले विद्योबाबाका लागि स्थायी कमिटी बैठक बोलाएको थियो। उक्त बैठकको कार्यसूचीलायत आवश्यक तयारीका लागि आज सचिवालय बैठक बसेको थियो। आवश्यक तयारी नपुगेपछि बैठक भोलि नै बस्ने या अर्को दिनलाई सार्नेभन्ने कुनै निश्चित हुन सकेन।

सचिवालयको वैशाख २० गतेको निर्धारको मर्मअनुसार उक्त बैठकको निर्णय तथा नेकपाका अध्यक्ष कपी शर्मा ओली आफ्नो व्यस्तता र शारीरिक कारणले बैठकमा पूरा समय दिन नसक्ने जानकारी गराएर बैठकबाट निस्कनुभएको तर अन्यथा केही नभएको प्रष्ट याउनुभयो। रासस

रक्सीले अभिभावकको मृत्यु भएपछि लालाबालाको बिचल्ली

जलेश्वर। एसईई (माध्यमिक शिक्षा परीक्षा) पास गरेपछि विज्ञान विषय पढ्ने बर्दिबास जाने महोत्तरीको भड्गाहा नगरपालिका-७ मेघरोल-नभम्बेलियाको सपना सिंहको ररर आफ्नाे नाउँसम्मै बन्यो। आफ्नो शिक्षादीक्षा र परिवारकोभरणपोषणको मुख्य आधार पिता लालबाबु सिंहको अत्यायुमे भएको निधनले सपनाको ररर आफ्नै सपनाजस्तै बनेको हो।

"बाबाआमा, दाजुभाउजू र बिहे भएर घर गएको दिदीलाई पनि सपना राम्रो पढ्छे, यसलाई नर्स बनाउनुपर्छ भन्दछुन्थ्यो", फुोका सञ्चारकर्मीसँग १९ वर्षीया सपनाले भन्नुभयो, "बाबाको अकाल मृत्युसँगै सबै ररर अब सपनाजस्तै बने ।" बाबाको रक्सी खाने नराम्रो अम्मल रहेको बताउने सपनाले अब त्यो अम्मलले पूरै आफ्नो परिवारको गुजारा सङ्कटमा परेको सपनाको बिलौना छ। सपना आफ्नै बस्तीको श्री शङ्कर माध्यमिक विद्यालयबाट यसपालि ९ कक्षा पास गरेर १० पढ्ने तयारीमा रहेकी बेला पिता लालबाबुको मृत्यु भयो।

रक्सी खाने नराम्रो बानी छाड्न आफूहरूले भन्दै आए पनि त्यो बानीमा सुधार नआएको लालबाबुकी ५० वर्षीया पत्नी रासवती थारुले र्दै बताउनुभयो। "जमिनजथा केही नभएका हाम्रो परिवारलाई गुजारामा उहाँकै मेहनतको आस थियो" रासवतीले मनको बह पोछ्दै भन्नुभयो, "अब केले गुजारा गर्ने होला ?" आफ्नै घर नजिकै सानो पसल सञ्चालन

गर्दै र मोकाअनुसार ज्यालामजदुरी गर्ने लालबाबुका यही वैशाख-१७ गते बुधबार अत्यधिक रक्सी सेवनकै कारण मृत्यु भएको हो। लालबाबुका घरमा अब पत्नी रासवती, छोरा जितेन्द्र र छोरी सपना छन्। जेठी छोरी कविताको भने विवाह भइसकेको छ।

भड्गाहा-७ मेघरोलके शङ्कर माविमे कक्षा-२० भएर पास गरेका

रक्सी खाने नराम्रो बानी छाड्न आफूहरूले भन्दै आए पनि त्यो बानीमा सुधार नआएको लालबाबुकी ५० वर्षीया पत्नी रासवती थारुले र्दै बताउनुभयो।

"जमिनजथा केही नभएका हाम्रो परिवारलाई गुजारामा उहाँकै मेहनतको आस थियो"

१० वर्षीय गौरवकुमार सिंहका आँसु पनि रोकिएका छैनन्। बाबु सिकेन्द्र सिंहको गत बिहीबार (वैशाख-१८) मृत्यु भएपछि सानो भुङ्गो घर भएकाले अली दलौ घर बनाउन थालेका सिकेन्द्रको पनि अत्यधिक मतिरा सेवनकै कारण मृत्यु भएको चिकित्सक टोलीले जनाइसकेको छ। घरमा रङ पोत्ते सौपका सिकेन्द्र पनि रक्सीका अम्मल रहेका भाउजू सञ्जिता धामीले बताउनुभयो। "छोराछोरीलाई त निकै माया गर्थे

काँग्रेसद्वारा 'अर्थतन्त्र केन्द्रित विशेष समिति' गठन

काठमाण्डु। प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काँग्रेसले कोरोनाले देशको विविध क्षेत्रमा पारेको असरबारे अध्ययन, विश्लेषण एवं देशका लागि आवश्यक दृष्टिकोण निर्माण गर्ने 'अर्थतन्त्र केन्द्रित विशेष समिति' गठन गरेको छ।

पार्टीको केन्द्रीय कार्यसमितिको यही वैशाख १७ गते सम्पन्न बैठकले कोरोनाले देशको विविध क्षेत्रमा कोरोनाले पारेको असरबारे अध्ययन गर्न विभिन्न समिति गठन गर्ने निर्णय गरेबमोजिम सभापति शेरबहादुर देउवाले बुधबार सो समिति गठन गर्नुभएको हो।

विमिता अर्थ मन्त्रालयमा मन्त्री र राज्यमन्त्रीको जिम्मेवारी समहाली

सक्नुभएका, ससदीय दलमा अर्थमन्त्रालयको संयोजन गरिनेभन्नेभएका एवं राष्ट्रिय योजना आयोजनाका उपाध्यक्ष रहेर विगतमा नेतृत्व गरिसक्नुभएका पार्टीका नेता तथा विज्ञ रहने गरी समिति गठन गरिएको काँग्रेसका अध्यक्ष रासवतीले बताउनुभयो।

पार्टीका नेता डा रामशरण महत संयोजकत्वको उक्त समितिमा नेता महेश आचार्य, ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, डा नारायण खड्का, डा मीनेन्द्र रिजाल, चिनकजी श्रेष्ठ, दिपकुमार उपाध्याय, भरत शाह, उदय शमशेर राणा एवं अर्थाविद् डा पृथ्वीराज लिगल, डा

शङ्कर शर्मा, डा जगदीशचन्द्र पोखरेल, डा गोविन्द पोखरेल, डा स्वर्णिम वाम्पले सदस्य रहनुभएको छ।

समितिले तत्कालीनरूपमा अत्यावश्यक राहतबारे सुझाव, अल्पकालीन रूपमा आगामी बजेटको प्राथमिकताबारे धारणा र दीर्घकालीन रूपमा कोरोनापछिको अर्थतन्त्रबारे दूगामी दृष्टिकोण निर्माण गर्नेछ।

समितिको अध्यक्ष, विश्लेषण र अभिमतका आधारमा काँग्रेसले आफ्नो अवधारणा र भुमिकालाई थप परिष्कृत एवं थप प्रभावकारी बनाउने पार्टी कार्यालयले जनाएको छ। रासस

बुद्ध पूर्णिमा विशेषांक (कोरोना; दुर्भाग्य से शोभाग्य की और यात्रा-अन्त्यात्रा)

बुद्धम शरणम गच्छामि

अत्यन्त गहरेको पापबाट जतकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जतकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अत्यन्त छैन ॥

सम्पादकीय

लकडाउन पालना गरौ

नेपालमा फेरी लकडाउन थपिएको छ । चैत ११ गतेदेखि सुरु भएको लकडाउनको अवधि चौथो पटक थप भइसकेको छ । डेढ महिनादेखि देश लकडाउनमा छ । लकडाउन र समाजिक दुरी नै कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट जोपिने निर्बाकक्य र अत्यन्त शांतिशाली उपाय हो । लकडाउनको पालना नभए त्यसको समय थपेर कोह हुँदैन । अहिले कोरोना भाइरसको कहर उच्च बिन्दुमा पुगे क्रममा छ । संसारका शांतिशाली राष्ट्रहरूले लकडाउन र समाजिक दुरीको औषधी र खोप तयार पार्न सकेको छैन । लकडाउन र समाजिक दुरीको अनुशासनलाई सबैले अनिवार्य रूपमा पालना गर्नुपर्छ । सरकार अथवा कुनै समुदाय, दल विशेषले गरेको लकडाउन होइन । हरेक नेपालीले आफ्नो सुरक्षा, परिवार र समाजको सुरक्षाका लागि स्वयं गरेको लकडाउन हो । अमेरिका, इटली, स्पेन, फ्रान्स, भारत, चीन, रूस लगायतका शांतिशाली राष्ट्रहरूले लकडाउन र समाजिक दुरीको अनुशासनलाई पालना गर्न बाध्य छन् । नेपालका लागि लकडाउन र समाजिक दुरीको अनुशासन पालनाको विकल्प नै छैन । अहिले सरकारले लकडाउनको अवधि थप गरेको छ । लकडाउनलाई पालना गराउन सुरक्षामा हेरि सडकमा तैनाथ छन् । समय निर्धारणगिर खाद्य लगायतका सामग्रीहरूको बन्दोबस्त गर्न फसल खोल्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । कौही भोकभोक नपर्न त्यसका लागि पालिका र प्रदेश सरकारले राहत वितरण गरिरहेको छ । कर्म मन्कारी र समाजिक संघर्षहरूले विपन्न, भोका मानिसलाई घरमै पुगेर राहत र भोजन उपलब्ध गराइरहेका छन् । विपन्नको बेला सबै व्यक्तिले निकालेर परस्पर सहयोग गर्न भावनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । त्यो धेरै हदसम्म भइपनि रहेको छ । मनकारी संघर्षहरूले गरिरहेको कार्याका लागि सबै पक्षबाट प्रशंसापनि भइरहेको छ । त्यसकारण लकडाउनको पालनामा मद्दतपनि मिलेको छ । नेपाल र भारतबीच खुल्ला सीमा रहेकाले दुवै देशमा रहेका नागरिकहरूलाई यथास्थानको क्वारेन्टाइन अथवा सुरक्षित वासस्थानमा रहनु पर्छ । क्वारेन्टाइनमा रहेका व्यक्तिको संक्रमित नरहेको पुष्टि भएपछि समाजमा उनलाई चिकित्सकको सल्लाहबमोजिमको समय काटिसकेपछि सामान्य नागरिक जस्तै सहज ढंगले स्वीकार गर्नुपर्छ । समाजमा कसैले कसैलाई हेप्नु हुँदैन । समाजमा सबै जाति र धर्मलाई समान गरिनुपर्छ । कोरोना भाइरसको संक्रमितलेपनि उपचारपछि निको भई घर आएपछि समाजले उनलाई हे भावले हेर्नु हुँदैन । सरकारले थपे गएको लकडाउनको कुनै राजनीतिक उद्देश्य छैन । लकडाउनलाई स्वयं हरेक व्यक्तिले पालनागर्दै समाजिक दुरीलाई कायम राख्नु सबैको कर्तव्य हो । लकडाउनको पालना सरकारका लागि नभएकाले आफूले ज्यानकोलागी लकडाउन अवधि सम्म घरबाट बाहिर ननिस्कौ । आवश्यकता परे मात्र बाहिर निस्कनुपर्छ । यो कुनै आन्दोलन र कुनै प्रकारको हिंसाको कारण घरमा बस्नु परेको होइन । सामो समय घरमै बस्नुपर्दा कर्म प्रकाशका परेशानी थपिन्छ । लकडाउनलाई नलम्बायाउन त्यसको कडाईका साथ स्वयंले पालन गर्नुपर्छ । सुरक्षामार्मिले बल प्रयोग गर्ने अवस्थाको सूचना नगरियोस । सबै जना लकडाउनमा रहौ ।

कोभिड १९ को बीच एचआइभी संक्रमित

श्रवणा शर्मा

संक्रमित व्यक्तिले नियमित सेवन गर्ने औषधि बीचमा अनियमित भयो भने अरु अवसरवादी रोग लाग्ने आवस्था सिर्जना हुनसक्छ । यो आवस्था आउन नदिनका लागि नियमित एआरटी सेवा पुऱ्याउन जरूरी छ ।

त्यसैले यस अवस्थालाई मध्यमजर गरी देशका विभिन्न ठाउमा रहेको एमटी सेन्टरले यथासक्क सेवा दिने पर्यन्त गर्दै आएका छन् । एआरटी सम्बन्धित विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू यो जटिल परिस्थितिलाई चिन्तका लागि यथासक्क सहयोग गरिरहेका छन् । औषधि वितरण तथा परामर्श सेवा सबै अस्पतालका एआरटी सेन्टरबाट सुचारु रूपमै दिइरहेका छन् । त्यसमा पनि नियमित एआरटी सेन्टरमा आउन नसके बिरामीहरूको लागि विभिन्न संस्थाबाट घरघरमा औषधि पुर्याइदिने काम भइरहेको छ ।

पहिलेपहिला जसरी एआरटी सेन्टरले सेवासुविधा दिइरहेको थियो, त्यसरी नै अहिले पनि लकडाउनको बाबजुद पनि सेवाग्राहीको लागि सुरक्षित र सहज तरिकाले फोन सम्पर्कद्वारा घरघरमा गएर औषधि वितरण गरी केही सहज बनाइदिएको छ । साथै बिरामीको मनोबल उच्च राख्नको लागि र नियमित खाने औषधि एकदिन पनि नखुटेसु भन्ने उद्देश्यका साथ एचआइभी संक्रमित व्यक्तिसँग नियमित फोन सम्पर्क स्थापना काम रणवी परामर्श दिइरहेको छ ।

यो सेवालाई नियमित गराउन गैरसरकारी संस्था एचएफ नेपालले ठूलो भूमिका निवाह गरिरहेको छ । मास्क, सेम्टाइजर वितरण लगायत अशक्तसंक्रमित बिरामीको उपचारमा समेत सहयोग पुर्याइरहेको छ ।

(शर्मा एआरटी काउन्सेलर हुन सौजन्त । स्वास्थ्य यक्षक

भगवान गौतम बुद्ध पृथ्वीमा सधैं जली रहने दियो हो । वहाँको हजारौं-हजार बर्ष पश्चात पनि त्यस दिव्योबाट अगमिनत मानिसहरूको बुझेको दियो जल रहेका छन् । यस्तो बुद्ध पुरुष युगो-युगको पश्चात पृथ्वीमा जन्म लिन्छन् । अध्यात्ममा प्रत्येक २५०० वर्षको पश्चात धर्मको पुर्नस्थापना हुन्छ । त्यस समयमा मानिसहरूलाई बुद्धत्व प्राप्त गर्ने अत्यधिक सम्भावना हुन्छ । त्यस समयमा अलिकति प्रयासले मानिस आध्यात्मिक लक्ष्य प्राप्त गर्न सक्छन् । जस्तै: बर्सात को मौसममा धान रोप्नु जस्तै सहज हुन्छ । त्यस समयमा प्रकृती अनुकूल हुन्छ । कृष्ण, बुद्ध, महाविर, जिसस, मोहमद, कौबर, नानक आदी अनेक सदगुरु आ-आफ्ना देशनाले अनेको व्यक्तिलाई बुद्धत्व को मार्ग मा सहायक गर्नु भयो । बुद्धको ठिक २५०० वर्ष पछी पृथ्वीमा अमूल्य समय आएका छ । यसको मतलब यो होइन की यो बिचको अवधीमा कुनै पनि बुद्ध पुरुष भएनन् अथवा कसैले बुद्धत्व प्राप्त गरेनन् ? तर जति सजिलो कृष्ण, बुद्ध को समय थियो र अहिले छ । यस बिचको समयमा थिएन । जिसस, कौबर, नानक, मोहमद पनि उच्च कोटीका सन्त हुनु हुन्थ्यो । बर्सातबिक अर्थमा सबै सन्त आफ्नो समय भन्दा अगाडी नै पृथ्वीमा आइ सक्नु भएको थियो । कृष्ण ५००० वर्ष पहिले, बुद्ध २५०० वर्ष पहिले, भगवान रजसि १०० वर्ष पहिले धर्तीमा आइ सक्नु भएकाले, वहाँहरूलाई बुझ्न सक्ने व्यक्तिकर अत्यधिक न्युन थियो । फिनकी, त्यस समयमा मानिसको चेतना विकसित भएको थिएन । त्यसैले, वहाँहरूको बहुसुल्य समय नसम्भरुह सँग लडदै बित्यो । आज पहली पल्ट मानिसको चेतना विकसित भएर मानुबाट जानु तिर बढी रहेका छन् । त्यसैले आजको समयलाई सतयुगको शुभमा घोषणा गर्न मलाई अलिकति पनि संकोच भइरहेको छैन ।

अध्यात्मको विभिन्न मार्ग हुन् । सबै मार्गको मुलभूत सरांश दुई मार्ग हो । एउटा; ध्यान को मार्ग अथवा संकल्पको मार्ग पनि भनिन्छ । अर्को हो; प्रेमको मार्ग, जसलाई हामी भक्ति मार्ग अथवा समर्पणको मार्ग भन्छौ । ध्यानी बुद्धीको स्तरबाट चिन्तन मनन गरेर दृढ संकल्प पूर्वक परमात्मालाई प्राप्त गरी हाल्छ । भक्त आफ्नो संकल्प भाँबले । ध्यानी आफ्नो अन्त्यात्रा ध्यान यानी संकल्पबाट शुरु गर्छ र भक्ती वा समर्पण त्यसको गन्तव्य हुन्छ । भक्तको अन्त्यात्राको शुरुवात भक्ती र गन्तव्य ध्यान हुन जान्छ । बिगतमा भक्ति मार्गको प्रभुता थियो । तर आज ध्यान मार्ग अधिककाश मानिसहरूकोलागी उपयोगी हो । किन भने पहिलो बुदा मानिसहरू पनी कसैको भनेको सुनेको कुरा मान्नी हाल्नु हुन्थ्यो । त्यसकालागी यती मात्रै भन्नु पर्य्यो की शास्त्रमा लेखेको छ अथवा हाम्रो परम्परा, रितिरिवाज हो । यदी कसैले यतीमा पुगी गर्न मान हुनकार गर्दा स्वर्गको प्रलोभन र नर्कको धमकी दिएर मनाउन सकिन्थ्यो । यती प्रयासले लगभग सबै मानिसहरू बन्धी-बन्धी मान्यतालाई मान्य तयार भैहाल्थ्यो । तर आज बिज्ञान प्राविधिकी को समय भएकोले, बच्चाहरू पनी आफ्नो प्रश्नको शुरुवात किन र क्योबाट शुरु गरि रहेका छन् । जबसम्म मानिस आफ्नो विवेकले कुनै काम गर्न तयार हुदैन, तबसम्म त्यो सँग कुनै पनि कार्य गराउन असम्भव हो । अदि कोइ मानिस आफ्नो बुद्धी विवेकले कुनै बाटो छनोट हुन्छ भने त्यसलाई पुरा गर्न आफ्नो सबै चिज गुमाउन अलिकति पनी हिचकिचाउने ।

बुद्धको मार्ग बुद्धीको मार्ग हो । यहाँ श्रद्धा र विश्वास को कुनै जरूरी छैन । बुद्ध सँग हुनकोलागी चिन्तन मननको आवश्यकता छ । बुद्ध भन्दा पहिलेको जाति गुग्नु भए, सबैले अन्त्यात्रा को बाटोमा विश्वासलाई प्राथमिकता दिनु हुन्थ्यो । बुद्ध ले भन्नु भो, "जबसम्म म जाँदैन, तब म कसरी मान्न सक्छु ?, जुन दिन जानी हाल्छु, त्यो दिन मान्ने आवश्यकता पर्दैन ।" ठीक छ । परमात्मा रहस्यमयी हो । वहाँलाई जाने वेग केही बताउन मुस्किल छ । अन्त्यात्रा पथमा हिंडन आफू सँगको मनलाई पनी राजी गराउन जरूरी छ । मनको सबै जिज्ञासाको समाधान नभए पनि बुनियादी जिज्ञासाको समाधान मिल्नु पर्दछ, जसले गर्दा बाँकी रहस्य जान्नकोलागी मन हामी सँग हिंडन तयार होस् । म भन्द छु; मनको अपार क्षमता छ, मानिसलाई आफ्नो मनलाई अपहेलना गरेर अन्त्यात्रा पर्न अट्यारो मात्र होइन, असम्भव पनि छ । तपाईं जुन चिज गर्न चाहनु हुन्छ, मन त्यही चिज गर्न चाहने हुन्छ । जसले गर्दा तपाईंको यात्रामा द्बन्द सिर्जना हुन सक्छ ? अदी हामी आफ्नो मन रण घोटामा विवेक रणी लगाम लगाएर अन्त्यात्रा गर्न सकियो भने अकल्पयनि विराट समाधान उजागर हुन सक्छछ । जसको तयारले सपना पनि खेवनु भएको छैन होला ? यसकोलागी आजको समयमा बुद्धको मार्ग अति उपयोगी छन् र अगाभी दिनमा यसको उपयोगिता अझ बढने सम्भावना हो । आजसम्म जति पनि मानिस बुद्धत्व प्राप्त गरे, त्यसमा अध्यात्मिक मानिसहरूकोलागी बुद्ध को मार्ग उपयोगी रह्यो ।

आज भन्दा २५०० वर्ष पूर्व मिथिला भूमीको कपिलवस्तु नामको राज्ममा राज शुद्धोधनके जेठो छोराको रूपमा जन्मनु भएका सिद्धार्थ गौतम कालान्तरमा भगवान गौतम बुद्ध बन्नु भयो । प्रत्येक बुद्ध पुरुष सदगुरुको जन्म अद्वितीय हुन्छ । वहाँहरू जन्म भन्दा पहिले देखि नै अनेक आरोह-अवरोह खडा भएको हुन्छ । त्यो सबै आरोह-अवरोह को बचपन देखि भैलावा-भैलेले कम उमेरमा नै परित्यक्तता हासिल गरी हाल्छन् । यही घटना बुद्ध सँग पनि दोहरियो । राजा शुद्धोधन त्यस समयका सबै भन्दा समृद्ध राज्य को राजा हुनु हुन्थ्यो । वहाँ आफ्नो बार्हुबलले ठूलो सम्पत्क खडा गरि सक्नु भएको थियो । सबै राजाहरू आफ्नो जीवन कालमा नै कुशल राजाको हाथमा राज्यको अविभार सुम्पेर दिगियाबाट विदा हुन चाहन्छन् । राजा शुद्धोधन बुढेस कालमा पुगी सक्नु भएको थियो, तर पनि वहाँको दरवारमा छोरा जन्मेका थिएनन् । यसकालागी राजदरबारका सबै सदस्य अत्यधिक चिन्तित हुनु हुन्थ्यो । मयादेवी शुद्धोधनको पत्नी थिइन् । जब मयादेवीले आफ्नो कोखबाट छोरा जन्मने सम्भावना देखेनन्, तब आफ्नो राजी खुशी आफ्ना केन्डी बहिनी प्रजापति सैम सुद्धोधनको विवाह गराई दिईन् । तर मानिसलाई समय भन्दा पहिले केही पनि मिल्दैन । उर्ध्व समय आए पछी लाखो अवरोध पश्चात पनी जे हुने वाला बुद्ध भएर छलछन् । आखिरमा बैषाख पुर्णिमाको दिन बुद्धको तल मयादेवीके कोखबाट सिद्धार्थ गौतम जन्मनु भयो । त्यस पश्चात सिद्धार्थले

न मातृत्व सुख र मायादेवीले पुत्र सुख पाउन सके । अकसरहा, जसको जन्म समाधिको सुखको लागि हुन्छ, उसको जीवन अत्यधिक दुःख र पिडाबाट गुर्जिन्छ । जुन आमा असुख्य मानिसहरूको कल्याणकोलागी छोरा जन्म दिनु हुन्छ, त्यो आमा पनि पुत्र सुखबाट बन्चित भइ हाल्छन् । सिद्धार्थको जन्मदेखी सात दिनमा नै वहाँको आमा मयादेवी बुद्धलाई आफ्नी बहिनी प्रजापतीलाई जिम्मा लगाएर सधैंको निम्ती संसारबाट विदा भइहालिन । प्रजापतीले कहिलेपनी सिद्धार्थलाई आफ्नो अभाव खटोकन दिइन् । प्रजापती सधैं सिद्धार्थलाई आफ्नो ममता काँ आचलामा समेटेर राखी राखिन् ।

सिद्धार्थ गौतमको जन्मले राज्यमा खुशीको ठिकान थिएन । एक तर्फ शुद्धोधन अपन पुत्र सुखमा र अर्को तर्फ प्रजा अपनो भाँवी राजा को आगमनले खुशि मनाई रहेका थिए । त्यसै समय त्यस समयका प्रसिद्ध सन्त असिताको एककासी राजदरबारमा आगमन भयो । असिता राजा शुद्धोधनको बचपनको मित्र हुनु हुन्थ्यो शुद्धोधन सधैं असितालाई भेट्न वहाँको कुटीमा नै जाने गर्नु हुन्थ्यो । त्यो दिन एककासी आफ्नो दरबारमा हेर आरचय चर्कित भएर भन्नु भो, "हजुरको आज्ञा भएको भए म नै हजुर केहाँ उपरिथत भै हाल्थे, यहाँले किन म केहाँ आज कष्ट उठावुनु भो ?" ऋषि असिताले भविष्यवाणी गर्दै भन्नु भो, "राजन् तिम्रो घमा जन्मेको बच्चा सधरान होइन । यो बच्चा ! दुनियाँलाई दिशा निर्देश गर्ने प्रबुद्ध अत्यधिक सन्त या कुशल सम्राट बन्ने छन् । राजालाई ऋषिको दोस्रो कुरा मन पर्यो, फिनकी वहाँलाई भविष्यको सम्राटको आवश्यकता थियो । राजा पहिलो कुराबाट शसकित हुनु भो । फिनकी बुवा अरुको छोरा सन्त हुदौ त्यसको खुदा होम जान्छन् । तर आफ्नो छोरा सन्त होस भने चाहदैन । हौँ ! आफ्नो छोरा हल्यार, लुटेरा कुकर्मि भै दिए बदरित गरि हाल्नु हुन्छ तर सन्त भएको कुरा बदरित भन्दा फजिलको कुरा हो । सुद्धोधनले सिद्धार्थको सन्त हुने सबै सम्भावना बन्द गरि दिनु भो । बुद्धलाई संसारीक दुःखको अभ्यास भनी हुन दिन चाहनु हुन थियो । त्यसका लागि सुन्दर-सुन्दर केटी, भोजनको स्वादिष्ट पकवान लगायत सुख-सुविधाको सबै व्यवस्था गरि दिनु भो । तर जे हुने वाला थियो, त्यसलाई कसले टार्न सक्थ्यो र ! अरित्व जसलाई जे बनाउन चाहन्छ, लाख अवरोध पश्चात पनी बनाएर नै छाडछ । सुद्धोधनको सबै योजना सिद्धार्थको सन्तत्वको मार्गमा सहयोगी हुन पुग्यो ।

एक पल्ट सिद्धार्थ गौतम एउटा सभालाई उद्घाट गर्नु गै राख्नु भएको थियो । बाटोमा पहिलो पल्ट ठुली, बिमार र मरेको व्यक्त हेर्नु भो । सिद्धार्थले आफ्नो साथी च्यानाबाट दुख, बिमारी और मृत्युको बारेमा जान्ने जिज्ञासा राख्नु भो । सारथीले शुरु-शुरुमा बताउन हिचकिचाउनु भो, आखिरमा मजबुरी बश सबै कुरा बताउनु भो । यहाँ मानिस जन्मन्छन्, ठुली हुन्छन्, बिमार हुन्छन् र आखिरमा मर्छन् । नामसभ घटानाबाट स्वयंम गुरुरे पनी सम्भूदन तर समभ्वार मानिस अरुलाई हेरेर सम्भन्नी हाल्छ । संसारमा परम्परा छ । अहिले श्थिी जवान छौ, संसारीक पदप्रतिष्ठा आर्जन गर् । अध्यात्म जीवनको आखरी अर्कथाको कुरा हो । जब अरिख देनै, कान सुन, खुदा हिंडन, हाथ काम गर्न छाडी दिन्छ । अध्यात्म त्यती बेलाको कुरा हो । मानिस मृत्युको क्षणमा पनी संसारीक क्षणभंगुर चिजबाट मुक्त हुन सकि रहेको हुदैन । एउटा सभाले छ; नराम्रो कामलाई भोली गर्दा गर्दै जति टाढा धकेलन सके त्यती राम्रो र भोली गर्नु पर्ने राम्रो काम अहिले नै गरि हाले आँति उत्तम हुन्छ । किनकी भोली कहिले पनी आउदैन । सबै भोली आओ र अहिलेको रूपमा नै आउँछ । तर मानिसहरू राम्रो काम सधैं भोलीकोलागी छलछन् र नराम्रो काम तत्काल गरि हाल्छन् । सिद्धार्थले सोच्नु भो; संसारिक बस्तु कुनै न कुनै दिन म बाट छिर्ने नै छ । के यस्तो चिज हो, जुन मृत्यु पश्चात पनी म सँगै रहन्छ । यस सम्बन्धमा वहाँले आफ्नो घर परिवारको सदस्यहरू बिचमा करा गर्नु भो । यो भरोषाले की म राम्रो कामको लागि गई रहेछु यसमा सबैले साथ दिने छन भनेर । तर याद राख्नुहोस, यदी तपाईं राम्रो व्यती हुनु हुन्छ भने राम्रो व्यती ले नै तपाईंलाई सम्मान गर्न सक्छ र तपाईंको कार्यामा साथ दिन्छ । कसैले पनी बुद्धको एउटा पनी कुरा सुन्नु चाहनु भएन । सबै जनाले उल्टै वहाँलाई आफ्नो निर्णय पिर्ता लिन दबाव दिदै जुनैदिन थाउन थाल्नु भो । तिमी पागल भै सके छौ । पुनै चिज पाउन दुनियाँको सबै मानिसहरू जन्मो-जन्म देखी प्रयास गरि रहेको हुन्छ, ते पनि कसैको नसिबमा

हुदैन । त्यस्तो चिज तिमी पाएका छौ र छोडेर जङ्गल जाने कुरा गरि रहेछौ ? कसले तिम्रो मती बिगार दियो । के मानिसहरू हामीहरूको बारेमा के भने छन् । मेरो बिरोधीको बिचमा मेरो नाक कटवाउने छम् । अन्तमा सिद्धार्थको केही नलागे पछी २९ वर्षको उमेरमा त्यही राती महल, पुत्र, पत्नी लगायत सबै परिवारलाई छोडेर दुःख भन्दा पार अमृतको खोजमा निस्कौ हाल्नु भयो । वहाँले त्यस समयको सबै गुरु कहेौ सत्यलाई जान्नको निमित्त गए । अकसरहा तथाकथित गुरु यस्तो-यस्तो सर्त बनाएर मानिसहरूलाई आफू सँग उल्फार्इ राखेको हुन्छ । जसले गर्दा कसैलाई पनी उनीहरूको सर्त पुरा गर्न असम्भव होस् । मानिसहरू त्यस्तो गुरुहरू सँग लामो समयसम्म बसे पनी सत्य उपलब्ध हुन नसके पछी भन्छन-तिमीले मेरो सर्तै पुरा गर्न सकेन, अनि कसरी सत्य पाउन सक्छौ ? बिरतारै-बिरतारै मानिसहरू त्यस्ता गुरुहरू सँग बस्ता बन्दै आफ्नो लक्ष्य (सत्यको खोज) पूरै बिर्सि हाल्छन् र त्यसको टुकनदारीको हिरसा बनेर सिमित भै हाल्छन् । कुनै गुरु सिद्धार्थलाई ३ दिन का उपवास गर्न भन्दा खेरी ५ दिन का उपवास गरेर उसको सबै सर्तको सिमाहरूलाई अतिक्रमण गरि दिनु हुन्थ्यो । आखिरमा सबै गुरुहरू वहाँको साधना को तात्परता देखेर आफ्नो आश्रमको पुरा जिम्मेवारी सोपन चाहनु हुन्थ्यो । अकसरहा मानिसहरू घर छोडेर जवाफ सरायमा मत्रको माध्यमले दिन चाहनु हुन्थ्यो । मन्त्र हो; बुद्धम शरणम गच्छामि, धम्मम शरणम गच्छामि, संघम शरणम गच्छामि । बुद्ध विदा भैसके पछी वहाँको यस अमूल्य मन्त्रलाई मानिसहरूले आफ्नो मान्यतालाई पुष्ट गर्न भारी ढुकुपयोग गर्थे । मानिसहरूले भन्थे-सत्य पाउनकोलागी बुद्धको शरणमा जानु पर्छ । बुद्धको मतलब सिद्धार्थ गौतम । सिद्धार्थ गौतम अहिले भौतिक शरिरमा हुनु हुन । वहाँको नाममा फसल थापेका फसलेहरूको शरणमा जाऊ वा वहाँको मूर्तिलाई पुजा गर । आश्रममा कुनै मुख्य दत्त पाइ हाले पछी, त्यसै पदले संसारिक आकाँक्षारुह पुरा गर्न चाहन्छन् । तर सिद्धार्थले भन्नु भो " यदी मलाई यहीहरू गुनु थियो भने मेरा दरबारमा के कमी थियो र । जब सबै गुरुहरूको आफ्नो सबै उपाय असफल भए पछी, आफू भन्दा अगाडी जाने इशारा गरि हाल्नु हुन्थ्यो । आखिरमा कति पहिलेका गुरुहरू बुद्धको शिष्य हुन पुग्यो ।

सिद्धार्थ लगभग ६ साल देखीको तथाकथित साधनाबाट पुरै टुट्टी सक्नु भएको थियो । वहाँको शरिर पुरै जरजर भएर यति कमजोर भै सकेको थिए कि एउटा सानो निर्जरा नदी पार हुन पनी मुस्किल भै रहेको थियो । नदीमा भएको एउटा भारको बोट समातेर थकान मेटेदै सोचन थाल्नु भो । मेरो शरिरको यस्तो हालत भै गयो की एउटा नदी पार गर्न मुस्किल भैरहेको छ । के यस्तो अवस्थामा रहेर म भैंवसागरबाट पार हुन सक्छु र ? वहाँले तर्कबोध उपाय आदी अन्य त्याग छोड दिनु भयो । सिद्धार्थ मुस्किलले नदी पार गरेर एउटा रूखमा फेदमा अडेस लागेर दुवै आँखा बन्द गरी निश्चिन्त भएर बसी हाल्नु भो । सिद्धार्थले त्यसै समय पुर्णिमाको राती अस्तित्वको अनन्त रहस्यमयी सतीरी (समाथीको अवस्थामा हुने क्षीणक मानुभव गराउन सक्नु हुन । बुद्धत्वकोलागी सदगुरुको साधिचमा तपाईंलाई आफ्नो भित्रको अन्त्यात्रा गर्नु पर्दछ । बुद्धले जीवन भरि आफ्नो भिक्षुहरूलाई अनेको बहानाले "अप दिपो भवः" को सन्देश दिनु भयो । तर अपवाद बाहेक कसैले पनी सुनेन । यसर्थ, आफ्नो दिपो आफै बन । किनभने कसैको दिपे तिम्रो अन्त्यात्रो हटाउन सक्दैन । यति सम्मकी मेरो दियोले पनी । शिष्य सधैं सदगुरुको मुख्य सन्देशबाट बन्चित भै हाल्छ । जब बुद्ध अन्तिम समयमा जीवनबाट विदा लि राख्नु भएको थियो । त्यतिबेला अधिककाश भिक्षू ठुली थियो र जसले बुद्धको जीवन कालमा आफ्नो भित्रको दियो जलाई सकेका थिए । त्यसले हर्षलास पूर्वक खुसी-खुसी आनन्द भाँबले भगवानलाई विदा गरी रहेका थिए ।

भगवान गौतम बुद्धकी अखरी बहुसुल्य बचन हे । संघम शरणम गच्छामि; बुद्धत्व प्राप्त व्यक्तिकर सँग हुनु हो । एक पल्ट कुनै भिक्षुले बुद्ध सँग सोध्नुभो ? भगवान हामी कस्तो व्यक्ती सँग सँगत गर्ने ? बुद्धले भन्नु भयो, "तिमी सधैं आफू भन्दा माथीको प्रज्ञवान व्यक्तिले मिले न भन्ने ?" भगवानले भन्नु भो, "कम से कम आफू सरको साथक सँग" अन्तिममा भिक्षुले सोध्थो, "भगवान आफ्नो समयन साथक पनी मिलेन भन्ने ?" भगवानले भन्नु भयो, "जर्गलमा पागल जस्तै एकले भोतिरानु तर आफू भन्दा कम स्तरको मानिस सँग कदापि पनी सँगत नगर्नु ।" संघम शरणम गच्छामिको अर्थ एउटा अरु ढंगबाट बुझेको कौशिश गरी । कुनै पनि काम एकलेले गर्नु भन्दा समूहलाई सुनाउनु भयो । सुजाताले सिद्धार्थलाई ध्यानको गहिरोईमा पुनकोलागी यथासम्भव सहयोग गर्न बाचा गरिन् । बुद्ध सधैं त्यो रूखको फेदमा बसेर ध्यानमा मन हुन थाल्थे र सुजाता सधैं वहाँको लागि भोजनका साथै सबै आवश्यकता पुरा गर्दै रहिन । सिद्धार्थ ध्यान त गर्नु हुन्थ्यो तर सधैं कुनकुना रही रहन्थ्यो । आखिरमा लगभग एक साल पछी वहाँले संकल्प लिनु भो, जबसम्म म बुद्धत्व प्राप्त गर्दिन, तबसम्म ध्यानबाट उठदिन । सुनमा आउछ की त्यसै राती सिद्धार्थ संवोधी प्राप्त गर्नु भयो ।

(आचार्य श्रवणकुमार) आध्यात्मिक अभियन्ता

जन्-जन् तक पुन्याने कार्यको थालनी हाल बिहारको राजगिर्बाट गर्नु भयो । त्यस पछी आफ्नो जीवनको बाँकी ४५ वर्ष शान्तिको सन्देश अनवरत रुपमा बाड्दै नश्यर भौतिक शरिरबाट कुर्यानिगराबाट हमेशाको लागि विदा लिनु भयो ।

शांतिको सन्देश बाँडेन शिलशिलामा मानिसहरूले अनेको सबाल-जवाफ गर्थ्यो ? बुद्धले सबै प्रश्नहरूको जवाफ सरायमा मत्रको माध्यमले दिन चाहनु हुन्थ्यो । मन्त्र हो; बुद्धम शरणम गच्छामि, धम्मम शरणम गच्छामि, संघम शरणम गच्छामि । बुद्ध विदा भैसके पछी वहाँको यस अमूल्य मन्त्रलाई मानिसहरूले आफ्नो मान्यतालाई पुष्ट गर्न भारी ढुकुपयोग गर्थे । मानिसहरूले भन्थे-सत्य पाउनकोलागी बुद्धको शरणमा जानु पर्छ । बुद्धको मतलब सिद्धार्थ गौतम । सिद्धार्थ गौतम अहिले भौतिक शरिरमा हुनु हुन । वहाँको नाममा फसल थापेका फसलेहरूको शरणमा जाऊ वा वहाँको मूर्तिलाई पुजा गर । आश्रममा कुनै मुख्य दत्त पाइ हाले पछी, त्यसै पदले संसारिक आकाँक्षारुह पुरा गर्न चाहन्छन् । तर सिद्धार्थले भन्नु भो " यदी मलाई यहीहरू गुनु थियो भने मेरा दरबारमा के कमी थियो र । जब सबै गुरुहरूको आफ्नो सबै उपाय असफल भए पछी, आफू भन्दा अगाडी जाने इशारा गरि हाल्नु हुन्थ्यो । आखिरमा कति पहिलेका गुरुहरू बुद्धको शिष्य हुन पुग्यो ।

सिद्धार्थ लगभग ६ साल देखीको तथाकथित साधनाबाट पुरै टुट्टी सक्नु भएको थियो । वहाँको शरिर पुरै जरजर भएर यति कमजोर भै सकेको थिए कि एउटा सानो निर्जरा नदी पार हुन पनी मुस्किल भै रहेको थियो । नदीमा भएको एउटा भारको बोट समातेर थकान मेटेदै सोचन थाल्नु भो । मेरो शरिरको यस्तो हालत भै गयो की एउटा नदी पार गर्न मुस्किल भैरहेको छ । के यस्तो अवस्थामा रहेर म भैंवसागरबाट पार हुन सक्छु र ? वहाँले तर्कबोध उपाय आदी अन्य त्याग छोड दिनु भयो । सिद्धार्थ मुस्किलले नदी पार गरेर एउटा रूखमा फेदमा अडेस लागेर दुवै आँखा बन्द गरी निश्चिन्त भएर बसी हाल्नु भो । सिद्धार्थले त्यसै समय पुर्णिमाको राती अस्तित्वको अनन्त रहस्यमयी सतीरी (समाथीको अवस्थामा हुने क्षीणक मानुभव गराउन सक्नु हुन । बुद्धत्वकोलागी सदगुरुको साधिचमा तपाईंलाई आफ्नो भित्रको अन्त्यात्रा गर्नु पर्दछ । बुद्धले जीवन भरि आफ्नो भिक्षुहरूलाई अनेको बहानाले "अप दिपो भवः" को सन्देश दिनु भयो । तर अपवाद बाहेक कसैले पनी सुनेन । यसर्थ, आफ्नो दिपो आफै बन । किनभने कसैको दिपे तिम्रो अन्त्यात्रो हटाउन सक्दैन । यति सम्मकी मेरो दियोले पनी । शिष्य सधैं सदगुरुको मुख्य सन्देशबाट बन्चित भै हाल्छ । जब बुद्ध अन्तिम समयमा जीवनबाट विदा लि राख्नु भएको थियो । त्यतिबेला अधिककाश भिक्षू ठुली थियो र जसले बुद्धको जीवन कालमा आफ्नो भित्रको दियो जलाई सकेका थिए । त्यसले हर्षलास पूर्वक खुसी-खुसी आनन्द भाँबले भगवानलाई विदा गरी रहेका थिए ।

भगवान गौतम बुद्धकी अखरी बहुसुल्य बचन हे । संघम शरणम गच्छामि; बुद्धत्व प्राप्त व्यक्तिकर सँग हुनु हो । एक पल्ट कुनै भिक्षुले बुद्ध सँग सोध्नुभो ? भगवान हामी कस्तो व्यक्तिले सँग सँगत गर्ने ? बुद्धले भन्नु भयो, "तिमी सधैं आफू भन्दा माथीको प्रज्ञवान व्यक्तिले मिले न भन्ने ?" भगवानले भन्नु भो, "कम से कम आफू सरको साथक सँग" अन्तिममा भिक्षुले सोध्थो, "भगवान आफ्नो समयन साथक पनी मिलेन भन्ने ?" भगवानले भन्नु भयो, "जर्गलमा पागल जस्तै एकले भोतिरानु तर आफू भन्दा कम स्तरको मानिस सँग कदापि पनी सँगत नगर्नु ।" संघम शरणम गच्छामिको अर्थ एउटा अरु ढंगबाट बुझेको कौशिश गरी । कुनै पनि काम एकलेले गर्नु भन्दा समूहलाई सुनाउनु भयो । सुजाताले सिद्धार्थलाई ध्यानको गहिरोईमा पुनकोलागी यथासम्भव सहयोग गर्न बाचा गरिन् । बुद्ध सधैं त्यो रूखको फेदमा बसेर ध्यानमा मन हुन थाल्थे र सुजाता सधैं वहाँको लागि भोजनका साथै सबै आवश्यकता पुरा गर्दै रहिन । सिद्धार्थ ध्यान त गर्नु हुन्थ्यो तर सधैं कुनकुना रही रहन्थ्यो । आखिरमा लगभग एक साल पछी वहाँले संकल्प लिनु भो, जबसम्म म बुद्धत्व प्राप्त गर्दिन, तबसम्म ध्यानबाट उठदिन । सुनमा आउछ की त्यसै राती सिद्धार्थ संवोधी प्राप्त गर्नु भयो ।

बुद्धले बुद्धत्व प्राप्त गरि सके पछी, सब भन्दा पहिले आफ्नो सन्देश त्यो पाँच जना साथीलाई दिन चाहनु हुन्थ्यो, जो सँग लामो समय सँगै-सँगै अन्त्यात्रा गर्नु भएको थियो । जब त्यो व्यक्तिलेले बुद्धलाई आफू तिर आइ रहेको हेरे तब त्यो भ्रष्ट सिद्धार्थ सँग सम्बन्ध नबनाउने सोचेका थिए । जब-जब बुद्ध उनीहरूको निजक हुदै जानु भो, वहाँको बुद्धत्वको आकर्षणले तित्त व्यक्तिकर आकर्षक हुदै आखिरमा बुद्धको खुट्टामा ढोम थाल्नु भयो । बुद्ध वहाँहरूलाई पनी जीवन मुक्ती की उपाय दिनु भो । त्यस पछी बुद्ध मौन भएर आफ्नो भितरको आनन्दमा सिमित हुन चाहनु हुन्थ्यो । तर धिने पाँच जना मित्रहरूले यस सन्देश लाई जन्मानसमा बाँडेन सल्लाह दिनु भयो । बुद्धले भन्नु भो, "जसलाई सत्यको तिरवाँ लागेको हुन्छ, त्यसले जसरी पनी खोजी नै हाल्छ ? जसरी मेलै खोजे । जसलाई सत्यको प्याल लागेको हुदैन, त्यसले बुद्धपुरुषको सँग भएर पनी बन्चित नभै हाल्छ । जसरी द्युधिधन कुष्ण सँग भएर पनि वहाँलाई चिन सकेन । कसैले बुद्धलाई भने, "हजुरको कुरा जायज हो, तर केही यस्ता पनि मानिसहरू छन्, जसलाई तपाईंको अलिकति प्रयासले अन्त्यात्रा पुरा हुन सक्छ । कुनै से कम त्यस्ता व्यक्तिलेहरूकोलागी हजुरलाई केही गर्नु पर्छ । यो कुरा बुद्धलाई मन पर्‍यो र आफ्नो सन्देश

नोट: लेखक "जिवन दर्शन" आध्यात्मिक जन-जागरण अभियानका आध्यात्मिक अभियन्ता हुन । श्रोत : E-mail: info@shrabankumar.com

विकल्प छैन, गर या मर !

भारतीय पक्षद्वारा माफी

प्रदेश नं १ का छ सङ्क्रमित घर फिर्ता

प्रेमबहादुर सिंह
काठमाण्डू । देश कोरोना चुनौतीसँग जुधिरहेको बेला अचानक आएको अध्यादेश प्रकरणले शान्त रहेको राजनीतिक वातावरण यसरी तर्रित बन्थ्यो कि सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) पुट्टको सङ्घारमै पुगेको छैन किनभने प्रमुख प्रतिपक्ष नेपाली काँग्रेस लगायतका राजनीतिक दलहरूबाट अध्यादेशविरुद्ध एकताबद्ध भएर सहकार्य गर्दै अघि बढ्ने प्रतिवद्धता व्यक्त हुनाका साथै लामो समयदेखि एकता प्रकृत्यामा रहेका सङ्घीय समाजवादी पार्टी नेपाल र राजपा नेपाल रतातर एकता गर्ने सैद्धान्तिक सहमतिमा पुगे । लकडाउनका कारण घरमा थन्किएका नेता-कार्यकर्ता, नागरिक समाज, सामाजिक अभियानकर्मी लगायत सम्पूर्ण जनसमुदाय र सञ्चार जगत तर्रित र श्रुतीकृत हुन पुगे । फलतः कोरोनाविरुद्धको लडाईँबाट ध्यान विकीर्ण भई मुलुक सङ्कटमा पर्ने त होइन ? भन्ने गम्भीर आशङ्का उत्पन्न भयो । नेपालमा घटेको यो घटनाले नेपाली समाज मात्र तर्रित भए, अन्तर्राष्ट्रिय जगत विशेषतः छिमेकी मुलुकको चासो र चिन्ता प्रकट हुन पुग्यो ।

गत भएका सरकारहरूमा नेपाली काँग्रेसभित्रको अन्तर कलहले उब्जाएको असहज परिस्थितिबारे सबैलाई अवगत नै छ । विसं २०१५ मा नेपालमा सम्पन्न भएको पहिलो संसदीय आम निर्वाचनमा नेपाली काँग्रेसले दुई तिहाई बहुमत प्राप्त गर्‍यो र वी पी कोइरालाको नेतृत्वमा प्रथम जननिर्वाचित सरकार गठन भयो । राजा महेन्द्रको महत्वाकांक्षिका कारण छोटो अवधि मै जननिर्वाचित सरकार सैनिक कूद्वारा अपरस्त भई सात

गठबन्धनको रूपमा अस्तित्वमा आयो । गठबन्धन उक्त आन्दोलनमा सहभागी भई आन्दोलन सफल गर्न उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएको भए पनि कुनै पनि निर्वाचनमा वाम एकता वा वाम गठबन्धन निर्माण गरी निर्वाचनमा सहभागी हुन सफल नभएका कारण जनमत कम्युनिष्टको पक्षमा भए पनि कम्युनिष्टहरू निर्वाचनमा पराजय व्यहोर्दै आएको नेपालको निर्वाचनको इतिहास हेर्दा प्रस्ट

परिवार दल, मधेश समता पार्टी नेपाल, चुरेभाकर राष्ट्रिय एकता पार्टी नेपाल लगायतले वाम गठबन्धनको पक्षमा निर्वाचनमा जाने निर्णय गरी वाम गठबन्धनको पक्षमा निर्वाचन अभियान सञ्चालन गरेको फलस्वरूप वाम गठबन्धनको पक्षमा करीव दुई तिहाईको बहुमत प्राप्त भई एमालेका अध्यक्ष क. केपी शर्मा ओलीको नेतृत्वमा सरकार गठन भएको हो । तत्पश्चात् एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरण भई नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) गठन भएपछि हाल देशमा नेकपाको एकमत सरकार छ । नेकपालाई प्राप्त करीव दुई तिहाईको जनादेश नेकपा एक्लेको बलबुताबाट मात्र प्राप्त भएको होइन, यसमा वाम एकता कायम गर्न र करीव दुई तिहाईको बहुमत प्राप्त गर्न साथै उल्लेखित दल तथा दलका नेता-कार्यकर्ताहरूको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) का नेता-कार्यकर्ताहरूका लागि यो दूरो जनादेश प्राप्त हुनु दूरो अवसर र चुनौती दुवै हो । तीमै तहमा प्रचण्ड बहुमत प्राप्त सरकारहरूलाई देश र जनताको पक्षमा इमान्दारीपूर्वक काम गरी विद्यमान गरीबी, अशिक्षा र बेरोजगारी हटाई देशमा शान्ति र सुशासन कायम गरी विकास र समृद्धि हासिल गर्ने ऐतिहासिक अवसर प्राप्त भएको छ । सरकार गठन भएको दुई वर्षमा सरकारले आर्थि संस्कोर्नीत तथा कार्यक्रम र सरकारको कार्यशैलीले जनताको अपेक्षा पूरा गर्न सकेको छ वा छैन, त्यो प्रस्ट देखिन बाँकी नै छ । कोरोनाका चुनौतीको सफलपूर्वक सामना गर्ने, जनतामा आशा र कार्यकर्तामा उत्साह सञ्चार गर्ने नीति तथा कार्यक्रम ल्याउने र आमजनताले अनुभूत गर्ने गरी सरकारको कार्यशैलीमा परिवर्तन गर्नुका लागि ध्यान दिनुका बदला पार्टी एकीकरणको

विवातनगर । कोरोना सङ्क्रमितहरू उपचारपछि निको भएर घर फर्कन पाएका माखु खुरी देखिन्छन् । उपचार गराइरहेका ३१ मध्ये छ बुधबार भएको भई घर फर्केका छन् । उपचारमा खटिएका सबैको व्यवहारबाट प्रशान्ता व्यक्त गर्दै उनीहरूले नेपाल र नेपालीलाई सलाम गरेका छन् । उपचारमा रहेका अन्य सङ्क्रमित पनि उपचारको राश्रो प्रत्यक्ष एवं व्यवस्थापन कारण आफूहरू पनि छिट्टै निको हुने आशामा छन् । धार्मिककार्य गर्न भारतबाट १३ जनाको जमात (समूह) बनाएर आएका ती जमाती (समूह सदस्य)लाई कोरानाको सङ्क्रमण देखिएपछि प्रदेश सरकारले विशेष सुरक्षासहित कोशी अस्पताल (कोभिड-१९) उपचार केन्द्र विराटनगरमा ल्याएको थियो । उनीहरूलाई वैशाख ५ र ६ गते उदयपुर जिल्लाको भुल्केबाट ल्याइएको थियो । प्रदेश नं १ मा पहिलोपटक यति धेरै सङ्ख्यामा कोराना सङ्क्रमित देखिएपछि प्रदेश सरकारले सङ्क्रमण बढ्न नदिन लकडाउनलाई उनीहरूलाई विराटनगर-१५ स्थित मर्कज (पूर्वी आठ जिल्लाको मुग्लिमको केन्द्र) मा १४ दिन आइसोलेसनमा राखिने र पुनः स्वाब परीक्षण गरिने व्यवस्था मिलाइएको छ । सो अवसरमा घर जान लागेका अनुस जैदीले केन्द्रको उपचार कार्यमा राश्रो सेवा र सहयोगको भावना पाएको बताए । अहिले कुनै असजिलो अनुभव नभएको उनले उल्लेख गरे ।

रणिपोर्ट आएको अस्पतालले पुष्टि गरेपछि घर पठाइएको अस्पताल प्रशासनले जनाएको छ । उनीहरू सबै भारतीय नागरिक हुन् । घर फर्कनेहरूमा ३० वर्षीय अनुस जैदी, २९ वर्षीय मोहम्मद अजिज, २८ वर्षीय मोहम्मद जावेद, २९ वर्षीय मोहम्मद अहमद साहेव, ३४ वर्षीय मोहम्मद अजिजवान र २६ वर्षीय मोहम्मद रासिद छन् । डिस्चार्ज भएका सबै स्वस्थ देखिने र घर जान पाउने आशामा केन्द्रित जमाती अहिले ब्रतमा छन् । एक महिना लगातार रोजा ब्रत बस्ने मुग्लिमहरूको आज १२औँ रोजा हो भने रोजा बस्ने रोजदार रज्जान महिनाको दोस्रो अक्षरमा प्रवेश गरेका छन् । उनीहरूलाई विराटनगर-१५ स्थित मर्कज (पूर्वी आठ जिल्लाको मुग्लिमको केन्द्र) मा १४ दिन आइसोलेसनमा राखिने र पुनः स्वाब परीक्षण गरिने व्यवस्था मिलाइएको छ । सो अवसरमा घर जान लागेका अनुस जैदीले केन्द्रको उपचार कार्यमा राश्रो सेवा र सहयोगको भावना पाएको बताए । अहिले कुनै असजिलो अनुभव नभएको उनले उल्लेख गरे ।

सालको क्रान्तिमा नेपाली जनताले प्राप्त गरेको राजनीतिक स्वतन्त्रता खोसि गरी मुलुक एकदलीय निरङ्कुशतातर्फ धकेलिन पुग्यो । लामो समयको कष्टपूर्ण सङ्घर्ष पछि २०४६ सालको जनआन्दोलन पश्चात् देशमा राजनीतिक स्वतन्त्रतासहितको बहुदलीय संसदीय व्यवस्था पुनर्स्थापित भयो । बहुदलीय संसदीय व्यवस्था पुनर्स्थापना भएपछिको पहिलो आमनिर्वाचनमा नेपाली काँग्रेसले बहुमत प्राप्त गरी गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नेतृत्वमा सरकार बन्थ्यो त्र, आफ्नै आन्तरिक कलहका कारण पाँच वर्षको कार्यकाल पूरा गर्न नपाई सरकारबाट बाहिरिन पुग्यो । विसं २०५१ मा भएको मध्यावधि निर्वाचनमा कसेको पनि बहुमत नभई नेकपा (एमाले) सबैभन्दा ठूलो पार्टीका रूपमा उदय भएपछि क. मन्मोहन आधिकारीको नेतृत्वमा नेपालको इतिहासमा अत्यन्तको कम्युनिष्ट सरकार बन्थो । मन्मोहननेतृत्वको सरकारले गरेका लोकप्रिय कामहरूबाट अन्तर्गतको कम्युनिष्ट दलको गठबन्धनका कारण सात महिनाको छोटो समयमै मन्मोहन नेतृत्वको सरकार सत्ताबाट बाहिरिन पुग्यो । विसं २०५६ को आमनिर्वाचनमा पुनः नेपाली काँग्रेसले तेस्रो पटक बहुमत प्राप्त गर्‍यो र सन्त नेता कृष्णप्रसाद भट्टराईको नेतृत्वमा सरकार गठन भयो । आन्तरिक कलहका कारण भट्टराईले राजीनामा गर्नुपर्‍यो । तत्पश्चात् नेपाली काँग्रेसमा देवापरेको चर्का अन्तर कलहका कारण पार्टी विभाजन हुन गई संघद विच्यत, राजा ज्ञानेन्द्रबाट प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देवउलाई बञ्चार्त्तगी गरेको लगायतका घटनाहरू सबैलाई अवगत नै छ । नेपाली काँग्रेस प्रतिपक्षमा सीमित हुँदा पनि आन्तरिक कलहबाट मुक्त हुन सकेको देखिँदैन ।

अनेको दूटपुटको शृङ्खला व्यहोर्दै आएको नेपालको कम्युनिष्ट आन्दोलन २०४६ सालको जनआन्दोलनमा वाम

हुन्छ । विसं २०७४ मा घोषणा भएको महानिर्वाचनमा पनि वाम एकता वा वाम गठबन्धन हुन सकेन । विसं २०७४ मा भएको स्थानीय तहको निर्वाचनमा सबैभन्दा ठूलो कम्युनिष्ट घटकका रूपमा रहेका नेकपा (एमाले) र नेकपा (माओवादी केन्द्र) अलग अलग निर्वाचन लडेका थिए । तत्कालीन माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष क. प्रचण्डले नेकासँगको गठबन्धनमा सरकार नेतृत्व गरिरहेनुभएको थियो भने एमाले सरकार बाहिर रहेर निर्वाचन लडिरहेको थियो । स्थानीय तहका ४६० वटा गाउँपालिका, २७६ वटा नगरपालिका, ११४ वटा उपमहानगरपालिका, छ वटा महानगरपालिका र ७७ वटा जिल्ला समन्वय समितिको निर्वाचनमा एमालेले स्थानीय तहका प्रमुख/उपप्रमुख तथा अध्यक्ष/उपाध्यक्षको एक हजार ५०६ सीटमध्ये ५५२ सीट (४१.५ प्रतिशत) र जिससको प्रमुख/उपप्रमुखको १५४ सीटमध्ये ७७ सीट (५० प्रतिशत) मा विजय हासिल गरी सबैभन्दा ठूलो पार्टी बन्थो । नेपाली काँग्रेसले स्थानीय तहमा ४५९ सीट (३०.४७ प्रतिशत) र जिससमा ३६ सीट (२३.३७ प्रतिशत) सीट जितेर दोस्रो स्थान पायो भने नेकपा माओवादी केन्द्रले स्थानीय तहमा २१७ सीट (१४.४ प्रतिशत) र जिससमा २५ सीट (१६.२३ प्रतिशत) जितेर तेस्रो पार्टी बनेको थियो ।

विगतका निर्वाचनको परिणाम र स्थानीय तहको निर्वाचनको परिणामलाई ध्यानमा राखी आम नेता-कार्यकर्ता, श्रुी चक्रुम र मतदाताको सुझाव र व्यापक दवावाका कारण एमाले र माओवादी केन्द्रबीच प्रदेश सभा, प्रतिनिधि सभा, राष्ट्रिय सभा र राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपतिको निर्वाचनमा वाम गठबन्धन कायम गरी निर्वाचनमा जाने ऐतिहासिक निर्णय २०७४ असोज १७ गते भयो । समाजवादी जनता पार्टी, जनजागरण पार्टी नेपाल, नेपाल

भक्तपुर । देश बन्दाबन्दी छ । अत्यावश्यकबाहेकका सम्पूर्ण सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लगाइएको छ तर पनि सडकमा ठूँ र चरपाट्टो सवारी साधन निबन्ध गुडिरेका देखिन्छन् । कोभिड-१९ अर्थात् कोराना भाइरसको सङ्क्रमण रोक्न सरकारले वैशाख २५ गतेसम्म जारी गरेको बन्दाबन्दीको समयमा व्यापकरूपमा सवारी साधनमा म्याद गुज्रेका सवारी पास र विभिन्न निकायको पोशाकको व्यापक दुरुपयोग भएको पाइएको छ । सवारी पास लिएका चरपाट्टो सवारी साधनको अगाडि सिसामा टाँसेको पास टाढेबाट देखेपछि रोकेर त्यसको म्यादसम्म नहरी प्रहरीले पठाउने

उन्ले बन्दाबन्दी खुलेपछि नेपाल सरकारको निर्णयको आधारमा स्वदेश फर्कने जानकारी दिए । प्रदेश नं १ सामाजिक विकासमन्त्री जीवन घिमिरेले स्वास्थ्यसेवाविज्ञानालय,मन्त्रालय, अस्पतालको संयुक्त कार्यको सफलतास्वरूप आज पहिलो चरणमा सङ्क्रमित निको भई निस्कने लागेकामा खुशी व्यक्त गरे । उनले भने- यो प्रदेश सरकारको कोराना उपचारमा ठूलो सफलता हो । मन्त्री घिमिरेले प्रदेशमा रहेका तीन पिसीआर परीक्षणका लागि तीन हजार र १४ जिल्लामा द्रुत परीक्षणका किट (आइडिटि) लागि सात हजार व्यवस्था गरिएको बताए । कोशी अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा सङ्गीता मिश्रले निको भएर घर जान लागेका पूर्व सङ्क्रमितले केन्द्रमा रहेँदा सहयोगी रहेको बताउँदै केन्द्रमा रहेका अन्यको आगामी हप्ता स्वाब परीक्षण गर्ने जानकारी दिए । केन्द्रका व्यवस्थापक ज्ञानबहादुर बस्नेतले केन्द्रका स्वास्थ्य उपचार सामग्रीको कुनै अभाव नरहेको बताए । अहिले केन्द्रमा २५ जना उपचारमा छन् । रासस

बन्दाबन्दीमा पत्रकारदेखि सेना प्रहरीसमेतको पोशाक दुरुपयोग

भक्तपुर । देश बन्दाबन्दी छ । अत्यावश्यकबाहेकका सम्पूर्ण सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लगाइएको छ तर पनि सडकमा ठूँ र चरपाट्टो सवारी साधन निबन्ध गुडिरेका देखिन्छन् । कोभिड-१९ अर्थात् कोराना भाइरसको सङ्क्रमण रोक्न सरकारले वैशाख २५ गतेसम्म जारी गरेको बन्दाबन्दीको समयमा व्यापकरूपमा सवारी साधनमा म्याद गुज्रेका सवारी पास र विभिन्न निकायको पोशाकको व्यापक दुरुपयोग भएको पाइएको छ । सवारी पास लिएका चरपाट्टो सवारी साधनको अगाडि सिसामा टाँसेको पास टाढेबाट देखेपछि रोकेर त्यसको म्यादसम्म नहरी प्रहरीले पठाउने

गरेपछि म्याद गुज्रेका पासको दुरुपयोग गर्दै गाडी गुड्ने गरेका छन् । बुधबार बिहान ९ बजे जडीबुटी र लोकथलीको सिमानामा रहेको मनोहरा खोला पुलमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले सवारी साधनमा किटनाशक औषधि छर्कने लाइन छिचौल्दै प्रेस ज्योकेट लगाएका व्यक्ति सवारी ट्याक्सी आयो । पछाडि सितमा महिला पुश्र गरी चारजना थिए । प्रहरी हवलदारले निके केरकार गर्दा पनि प्रेसको ज्याकेट र कार्ड देखाउँदै अगाडि बढ्यो । रिसाउँदै हवलदारले भने, "सरकारले लगाएको नियम पनि यी प्रेसलाई नलामने रेड, खे कुन युट्यूव च्यानलको पत्रकार रे,

नेपालको इतिहासमा दरबारीभित्रको कलह, राणा परिवारभित्रको कलह र २००७ सालको क्रान्ति पश्चात् पार्टीभित्रको कलहले ठूँठूला घटनाहरू निम्त्याएका र त्यसले समग्र नेपालको इतिहासलाई प्रभावित पारेको इतिहास सबैलाई अवगत नै छ । सात सालको क्रान्तिलागायत आजसम्मको इतिहास हेर्दा विभिन्न कालखण्डमा विभिन्न राजनीतिक दलले खेलेको भूमिका आ-आफ्नो ठाउँमा छैँदछ, सात सालको क्रान्तिदेखि आजसम्मका हरेक घटनाक्रममा नेपाली काँग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले निरन्तर रूपमा उल्लेखनीय भूमिका निवर्हि गरेको गौरवपूर्ण इतिहास एकादिर रहेको छ भने अर्कोतर्फ नेपाली काँग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीले आन्तरिक कलह र विभाजनको तीतो अनुभव व्यहोर्दै आएको छ । सात सालको क्रान्तिपछि गठन भएको अन्तरिमसरकार तत्पश्चात्

विवगताका निर्वाचनको परिणाम र स्थानीय तहको निर्वाचनको परिणामलाई ध्यानमा राखी आम नेता-कार्यकर्ता, श्रुी चक्रुम र मतदाताको सुझाव र व्यापक दवावाका कारण एमाले र माओवादी केन्द्रबीच प्रदेश सभा, प्रतिनिधि सभा, राष्ट्रिय सभा र राष्ट्रपति तथा उपराष्ट्रपतिको निर्वाचनमा वाम गठबन्धन कायम गरी निर्वाचनमा जाने ऐतिहासिक निर्णय २०७४ असोज १७ गते भयो । समाजवादी जनता पार्टी, जनजागरण पार्टी नेपाल, नेपाल

भक्तपुर । देश बन्दाबन्दी छ । अत्यावश्यकबाहेकका सम्पूर्ण सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लगाइएको छ तर पनि सडकमा ठूँ र चरपाट्टो सवारी साधन निबन्ध गुडिरेका देखिन्छन् । कोभिड-१९ अर्थात् कोराना भाइरसको सङ्क्रमण रोक्न सरकारले वैशाख २५ गतेसम्म जारी गरेको बन्दाबन्दीको समयमा व्यापकरूपमा सवारी साधनमा म्याद गुज्रेका सवारी पास र विभिन्न निकायको पोशाकको व्यापक दुरुपयोग भएको पाइएको छ । सवारी पास लिएका चरपाट्टो सवारी साधनको अगाडि सिसामा टाँसेको पास टाढेबाट देखेपछि रोकेर त्यसको म्यादसम्म नहरी प्रहरीले पठाउने

सम्पादक गोपाल काफलेले एनएलजी इन्वोयेन्स कम्पनी लिमिटेड दफ्त शशाखाबाट १० पत्रकार तथा कर्मचारीको बीमा गरिएको जानकारी दिनुभयो । रासस

कमला नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
माची भिक्तकहिया, धनुषा

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रकाशित मिति : २०७७/०१/२५

यस कार्यालयबाट राष्ट्रीय दैनिक पत्रिका जनकपुर टुडे पत्रिकामा मिति २०७६/१२/१८ गतेमा प्रकाशित शिलबन्दी बोलपत्र सूचना अनुसार रीत पूर्वक दर्ता भई मूल्याङ्कन समितिबाट देहायका ठेकाहरूमा देहाय अनुसारको बोलदाताहरूको बोलपत्र न्यूनतम मूल्यांकित भई सारभूत रूपमा प्रभाववाही भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफ्त २७ को उपदफ्त २ र ३ एवं सोही ऐनको दफ्त ४७ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपसिल :

क्र.सं.	बोलपत्र नं.	कामको नाम	बोलपत्रदाताको नाम	कबोल अङ्क (रु) मू.अ.क.सहित
१	KM/Works/02/076-77	मुजेलिया बाँध तटबन्ध निर्माण, कमला न.पा. १	M/S Set Squire Construction, Rajbiraj-4, Saptari	२८,०८,५८३/४९
२	KM/Works/03/076-77	लगमा बजारको नजिकको पोखरीको चारो ढिलमा माटो पुर्ने र घाट निर्माण सहित सौन्दर्यीकरण गर्ने कार्य, कमला न.पा. ३	M/S Set Squire Construction, Rajbiraj-4, Saptari	४२,७४,५५१/७९

प्रमुब प्रशासकीय अधिकृत

सञ्चार जगत्को भूमिका अविस्मरणीय : प्रधानमन्त्री

काठमाण्डू । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा सञ्चार जगत्ले निवर्हा गरेको भूमिका अविस्मरणीय रहेको बताउनुभएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले पाँचौँ राष्ट्रिय पत्रकारिता दिवस तथा गोसायनपत्रको १२० वर्ष प्रशिक्षोको सन्दर्भमा शुभकामना दिँदै प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता सामाजिक जीवनको प्राणवायु भएको उल्लेख गर्दै पत्रकारको पेशागत हकहित र स्वतन्त्रताको रक्षाका लागि सरकार साथमा रहेको स्पष्ट पार्नुभएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले लकडाउनको कठिन परिस्थितिमा पत्रकार एवं सञ्चारकर्मीले गरिरहेको कार्यमैदानप्रति सम्मान पनि व्यक्त गर्नुभयो । "प्रेस स्वतन्त्रताप्रति हाम्रो प्रतिवद्धता र अविचलित निष्ठा रहेको छ । प्रेस स्वतन्त्रता, लोकतन्त्र र राष्ट्रियताको संरक्षण, सामाजिक न्याय र समानताको प्रत्याभूति गर्दै शान्ति र स्थायित्वको प्रवर्द्धन तथा मानवअधिकारसम्बन्धी सरोकारलाई प्राथमिकतामा राखेर विकास र निर्माणमा सरकार अग्रसर रहेको छ", सन्देशमा भनिएको छ, "परम्परागत र नयाँ विद्युतीय आमसञ्चारमाध्यमदेखि सामाजिक

सञ्चालसम्म आधारहीन सामग्री सम्प्रेषण हुन नदिन सबैभन्दा पहिले पत्रकार एवं सञ्चारकर्मी नै सजग हुनुपर्छ ।" नीति र र्श्टतससथ सुशासन र शिो विकासकोबाटमा सरकारका काम अगाडि बढिरहेको जनाउँदै उनीले सरकारका लेखक कर्म र श्रुीप्रमुखिद्वर जनताको सुखदुर्गभूमिभएको र नाशिक्रमा सत्य तथ्य निष्पक्ष र सन्तुलित सूचना प्रवाह गर्ने सैद्धान्तिक अभिप्रमुखबाट प्रले समामित र शक्तिशाली स्थान प्रतःशेकोपनिजनाउनुभयो।प्रेस स्वतन्त्रताको उपयोगीसत्य, तथ्य विश्वसनीय र भरपुत्रसूचना पाउने नाशिक्रको नेश्रिफि अधिकरकोसम्मान दुोविरुक्तस पनि उनीलेव्यक्त भुनुभयो। सविधानको प्रस्तावनामै पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति गरिएको सन्दर्भमा प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको दुरुपयोग गर्ने प्रवृति समाजमा बढिरहेको जनाउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले सामाजिक उत्सदायित्व वहन गर्दै सविधानप्रदत्त हक-अधिकार उपयोग गर्ने राष्ट्रिय पत्रकारिता दिवसले थप प्रेरणा प्रदान गर्ने विरवास व्यक्त गर्नुभयो । सरकारको निर्णयसँगै पाँच वर्षअघिदेखि आजको दिनलाई राष्ट्रिय पत्रकारिता दिवस मनाइँदै आएको छ । यसैरी दिवसका अवसरमा शुभकामना दिँदै सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री डा युगराज

स्वतन्त्रताले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता, प्रेस स्वतन्त्रता, सूचना प्रवाहमा स्थापित अन्तर्राष्ट्रिय मूक्य, मान्यता र प्रवचन तथा नेमालको सिध्थिभनेले प्रयभूत गरेको सूचना र सञ्चारसम्बन्धी मौलिक हकको कार्यव्ययनमा सरकार प्रतिवद्ध रहेको विरवास दिलाउनुभएको छ । लोकतान्त्रिक राज्य व्यवस्था कायम गर्न/ग्राउन पत्रकारिता क्षेत्रले खेलेको भूमिकाको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै उनीले सूचना प्रवाहमा निष्पक्ष, सन्तुलित, व्यावसायिक, जिम्मेवार र उत्सदायी भइ भूमिका निवर्हि गर्ने पत्रकार तथा आमसञ्चार जगत्ले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनेमा आफू पूर्ण विश्वस्त रहेको जनाउनुभएको छ । सत्य, निष्पक्ष एवं विश्वसनीय पत्रकारिताबाटै यस क्षेत्रको गरिमा बृद्धि भई देशले भुम्नुको चुनौती तथा तिनीहरूको समाधानको विषयलाई उजागर गर्दै सामाजिक क्षेत्रमा समेत विरवसले उल्लेख्य योगदान गर्ने सक्छ भन्दै उनीले सूचना प्रवाहको माध्यमले राष्ट्र निर्माणमा अतुलनीय योगदान गर्ने सकेकोछलाईमन गरी निरन्तर सूचना, विश्लेषण तथा अभिव्यक्तिका माध्यमबाट आफ्नो पेशागत दायित्व निवर्हि गर्न आजको दिनले सबै पत्रकार र आमसञ्चार क्षेत्रलाई प्रेरणा दिने अपेक्षा व्यक्त गर्नुभयो । रासस

भक्तपुर । देश बन्दाबन्दी छ । अत्यावश्यकबाहेकका सम्पूर्ण सवारी साधन सञ्चालनमा पूर्ण रोक लगाइएको छ तर पनि सडकमा ठूँ र चरपाट्टो सवारी साधन निबन्ध गुडिरेका देखिन्छन् । कोभिड-१९ अर्थात् कोराना भाइरसको सङ्क्रमण रोक्न सरकारले वैशाख २५ गतेसम्म जारी गरेको बन्दाबन्दीको समयमा व्यापकरूपमा सवारी साधनमा म्याद गुज्रेका सवारी पास र विभिन्न निकायको पोशाकको व्यापक दुरुपयोग भएको पाइएको छ । सवारी पास लिएका चरपाट्टो सवारी साधनको अगाडि सिसामा टाँसेको पास टाढेबाट देखेपछि रोकेर त्यसको म्यादसम्म नहरी प्रहरीले पठाउने

अमेरिकी न्यायाधीश जिन्सबर्ग अस्पताल भर्ना

एफएफवी
वासिङ्टन। अमेरिकी सर्वोच्च अदालतकी न्यायमूर्ति रूथ बडर जिन्सबर्गलाई मंगलबार पित्तशय्यामा पथरी (डुगा) देखिएपछि उपचारका लागि अस्पताल भर्ना गरिएको छ। तर उहाँले बुधबार टेलिफोनबाट अदालतको सुनुवाईमा भाग लिनु हुने सर्वोच्च अदालतले जनाएको छ।

८७ वर्षीया न्यायाधीश जिन्सबर्गको बाल्टिमोरस्थित जोन्स ह्किन्स अस्पतालमा बिना शल्यक्रिया पित्तशय्याको पथरीको उपचार गरिएको अस्पतालले जनाएको छ। सर्वाच्च अदालतका अनुसार हाल अस्पतालमा आराम गरिरहनु भएको जिन्सबर्गलाई एक वा दुई दिनपछि डिस्चार्ज गरिने छ।

दक्षिण अमेरिकामा १५ हजारभन्दा बढीको मृत्यु

एफएफवी
मोन्टेभिडियो। दक्षिण अमेरिका र क्यारेबियन मुलुकहरूमा कोरोनाभाइरसबाट बुधबार बिलानसम्ममा १५ हजारभन्दा बढीको मृत्यु भएको छ।

आधिकारिक विवरणहरूमा यस क्षेत्रमा २ लाख २२ हजारभन्दा बढी व्यक्ति कोरोना संक्रमित भएका छन्। दक्षिण अमेरिकामा सबैभन्दा बढी व्यक्ति ब्राजिलमा ७ हजार ९२२ जनाको ज्यान गएको छ भने १ लाख १४ हजार ७९५ जना संक्रमित भएका छन्। यस्तै, मेक्सिकोमा २ हजार २७१ जना तथा इक्वेडोरमा १ हजार ५६९ जनाको ज्यान गएको छ।

विज्ञहरूका अनुसार आउँदा दिनहरूमा दक्षिण अमेरिकामा महामारी अरु बढ्नेछ। इक्वेडोर, कोलोम्बिया र डोमिनिकन रिपब्लिक लगायतका धेरै देशहरूले भाइरस फैलाउनका लागि आफ्नो लकडाउनका उपायहरू अबलम्बन गरिरहेका छन्। प्यान-अमेरिकन हेल्थ अर्गनाइजेसन (पीएचओ) ले प्रतिबन्धहरू खुकुलो बनाउनुसम्ममा यस क्षेत्रका सरकारहरू बढी नै सजा हुनुपर्ने बताएको छ। अर्नाइजेसनले खासगरी ब्राजिल, इक्वेडोर, पेरू, चिली र मेक्सिकोमा भाइरस सर्न सक्ने खतरा "धेरै उच्च" रहेको चेतावनी दिएको छ। ब्राजिल यस क्षेत्रको पहिलो देश हो जहाँ कोरोनाभाइरस पहिलो पटक फेब्रुअरी २६ मा देखिएको थियो। कोरोना महामारीबाट सर्वाधिक प्रभाव परेको इटालीको लोम्बार्डो भ्रमण गरेका एक ६१ वर्षीय व्यक्तिमा कोरोना भेटिएको थियो।

पुलित्जर पुरस्कारमा न्यूयार्क टाइम्सको अग्रता

एफएफवी
न्यूयार्क। गत महिना कोरोनाभाइरस सङ्कटका कारण स्थगित गरिएको पुलित्जर पुरस्कार विजेताको घोषणा सोमबार गरिएको छ। पत्रकारिता, साहित्य एवं संगीत रचनाका क्षेत्रमा उल्लेखनीय काम गर्नेहरूलाई प्रदान गरिने यो अन्तर्राष्ट्रिय पुरस्कार 'न्यूयार्क टाइम्स' ले विभिन्न तीन विधाका हात परेको छ।

त्यसैगरी 'एक्रेज डेली न्यूज', 'प्रो पब्लिका' पनि यस प्रतीष्ठ पुरस्कारबाट सम्मानित गरिएको छ। पुरस्कारको शुरूवात सन् १९१७ मा गरिएको हो। भ्रष्टाचार, कानून र नरालवाद जस्ता मुद्दालाई उजागर गरेका यी तीन संस्थालाई यिनै मुद्दामाथि गरेको रिपोर्टका आधारमा पुरस्कृत गरिएको बताइएको छ। पुरस्कार बोर्डका प्रशासक डाना केनेडीले कोरोनाभाइरस प्रकोपका कारण भन्दा समारोहमा जमघट नगरिकन यूट्यूबमा लाइभ स्ट्रिमका माध्यमले विजेताको घोषणा गरिएको जानकारी गराउनुभएको थियो।

उहाँले 'न्यूयार्क टाइम्स'लाई सबैभन्दा बढी तीन, 'द न्यूयार्कर'लाई दुई र 'प्रो पब्लिकालाई' एउटा पुरस्कार प्राप्त भएको उक्त अवसरमा घोषणा गरिएको थियो। 'न्यूयार्क'का ब्रायन एम रोसेन्थलको न्यूयार्क शहरका ट

जर्मनीमा पसलहरू र विद्यालयहरू खोल्ने तयारी

एफएफवी
बर्लिन। कोरोनाभाइरसका कारण अस्तव्यस्त बनेको जनजीवनलाई सामान्य तुल्याउन जर्मनीमा यो महिनाभर विभिन्न कार्यहरू अघि बढाइने भएको छ। केही हप्तासम्म लकडाउन भएसँगै देशभरका व्यवसाय र विद्यालयहरू बन्द रहेका छन्। सरकारले यसै महिनाभित्र पसल र विद्यालय खोल्ने कार्ययोजना तयार पारेको छ।

गत अप्रिल २० बाट गरिएको आंशिक लकडाउन निकै प्रभावकारी भएको र नयाँ संक्रमणका घटनाहरू निरन्तर घट्दै गएको भन्दै सरकारले तयार गरेको एक प्रतिवेदनमा अब देशका व्यवसाय र विद्यालयहरू खोल्ने रणनीति बनाइने उल्लेख छ। परीक्षाको तयारीमा रहेका बालबालिकाका लागि विद्यालयहरू हाल संचालनमा आइसकेका छन्। तर शिशु कक्षा र प्राथमिक विद्यालयहरू अर्को

हप्ताबाट खुल्नेछन्। चान्सलर एन्जेला मेर्केल र जर्मनीका १६ वटा संघीय राज्यका प्रमुखहरूले बुधबार विद्यालय र व्यवसाय खोल्ने सम्बन्धी एक दस्तावेजमा हस्ताक्षर गर्ने कार्यक्रम राखिएको छ। विश्वविद्यालयहरू खोल्ने विषयमा भने सम्बन्धित राज्यले निर्णय गर्नेछन्। सबैजसो राजनीतिज्ञहरूले सबैजसो पसल व्यवसाय खोल्न सकिने तर सरसफाइ, प्रवेश र सामाजिक दूरीजस्ता विषयलाई प्रमुख रूपमा ध्यान दिन आग्रह गरेका छन्। हालसम्म पसलको जमिनको सतह ८०० वर्गमिटर (८ हजार ६०० वर्गफिट) सम्म रहेका पसलहरू मात्र खोल्न अनुमति दिइएको छ। रेष्टुराँहरू आगामी मे ९ बाट खोल्न सकिने तर त्यसको निर्णय गर्ने अधिकार राज्यहरूलाई दिइएको छ।

नियम पालना नगरेपछि ब्रिटेन सरकारका सल्लाहकारले दिए राजीनामा

बीबीसी
लण्डन। प्राध्यापक नील फर्गुसनले आफूबाट त्रुटिपूर्ण निर्णय भएको भन्दै ब्रिटिश सरकारको सल्लाहकार पदबाट राजीनामा दिएका छन्।

उनी कोरोनाभाइरस महामारी नियन्त्रणका लागि सरकारका सल्लाहकार थिए। उनकैसल्लाहमा ब्रिटेनको सरकारले लकडाउनको घोषणा गरेको थियो। उनले व्याक्तिगत दूरी कायम गर्नुपर्ने नियम आफूले पालना नगरेकोमा दुख व्यक्त गरेका छन्। डेली टेलिग्राफले उनीसँग सम्बन्ध भएको एक महिलाले लकडाउनको बेला फर्गुसनको घरमा गएको समाचार प्रकाशित गरेको थियो। यूकेमा कोरोनाभाइरस रोकथामका लागि सशक्त कदम नचालिए दुई लाख ५० हजार जनाको ज्यान जाने प्राध्यापक फर्गुसनले प्रक्षेपण गरेका थिए। त्यसके आधारमा ब्रिटेनका प्रधानमन्त्री बोरिस जोन्सनले मार्च २३ मा विभिन्न प्रतिबन्धात्मक उपायहरू घोषणा गरेका थिए। सरकारले सर्वसाधारणलाई घरबाहिर यथासम्भव नजान भनेको थियो। छुट्टाछुट्टै बसेका जोडीलाई पनि आफ्नामा घसमा बस्न भनिएको थियो। एउटा विज्ञानिमा प्राध्यापक फर्गुसनले भने, "निर्णय गर्दा त्रुटि भएको र अनुचित काम गरेको म स्वीकार्छु। त्यही भएर मैले सेज (सङ्घटकीर्ण अवस्था) बारे सुझाव दिने वैज्ञानिकहरूको सल्लाहकार समूह) बाट राजीनामा दिएको छु।" "परीक्षणमा कोरोनाभाइरस पुष्ट भएको तथा लक्षणहरू देखा परेको भन्दै दुई हप्ता म

महत्त्वपूर्ण विषय भएको भन्दै उनलाई ब्रिटेनका प्रमुख स्वास्थ्य सल्लाहकार र प्रमुख वैज्ञानिक सल्लाहकार पछिका "सबैभन्दा प्रभावशाली वैज्ञानिक" भनेका छन्। बीबीसीका स्वास्थ्य तथा विज्ञान संवाददाता जेम्स ग्यालहर भन्छन्-प्राध्यापक फर्गुसन रोमको प्रभावको आकलन गर्ने विश्वकै सबैभन्दा प्रभावशाली वैज्ञानिक हुन्। उ न जेम्प्रीअल कलेज लन्डनसँग आबद्ध एमआरसी ग्लोबल इन्फेक्शस डिजीज एनलिसिसका निर्देशक हुन्। उक्त केन्द्रको गणितीय अध्ययनमा आधारित भविष्यवाणीले सरकार र विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनलाई इबोलादेखि अहिलेको कोरोनाभाइरस महामारी नियन्त्रणका लागि सुझाव दिएको थियो। चिनियाँ अधिकारीहरूले केही दर्जन सङ्ग्रहण भएको बताइरहेका सयौंको संख्यामा बुझामा मानिसहरू सङ्ग्रहित भएको उक्त केन्द्रको अध्ययनले सङ्केत गरेको थियो। उनी सार्वजनिक वृत्तमा 'प्रोफेसर लकडाउन' भनेर चिनिँदै आएका थिए।

बंगलादेशमा प्रतिबन्धित समूहका लडाकूहरू गिरफ्तार

एफएफवी
ढाका। प्रहरीले बंगलादेशको राजधानी ढाकाबाट प्रतिबन्धित समूहमा आबद्ध १७ जना लडाकूलाई पक्राउ गरेको छ।

राति ढाकाका विभिन्न स्थानमा छापा मारेर उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको जानकारी दिनुभयो। यी लडाकूहरू बंगलादेशमा प्रतिबन्धित जमातुल मुजाहिदीन बंगलादेशमा आबद्ध रहेको बताइएको छ। यही समूहले सन् २०१६ को जुलाई १ मा ढाकाको गुल्सन क्षेत्रमा रहेको एक

महान्दारीय प्रहरीका उपआयुक्त मसुदुर रहमानले प्रहरीको प्रतिआतंकवाद इकाईले सोमबार

अफगानिस्तानको सरकारद्वारा थप १०२ तालिवानी कैदीलाई जेलमुक्त

एफएफवी काबुल। अफगानी सुरक्षा परिषदले १०० भन्दा बढी तालिवानी बन्दीहरूको रिहाइको पुष्टि गरेको छ। अफगानिस्तानको सरकारले यस वर्ष फेब्रुअरीमा अमेरिका र तालिबानी समूहबीच शान्ति सम्झौतामा केटीबन्दीलाई रिहाई गर्ने सहमति अनुरूप १०२ थप तालिवानी कैदीहरूलाई रिहा गरेको हो।

"राष्ट्रपति असरफ गानीको निर्देशनको आधारमा सरकारले तालिवानी नेता तथा लडाकूहरूलाई सोमबार रिहा गरिएको हो," मड्यालबार अफगानी सुरक्षा परिषदद्वारा जारी विज्ञापितमा उल्लेख गरिएको छ। "सहमति अनुसार अहिलेसम्म ८५० तालिवानी नेता तथा लडाकूहरूलाई रिहा गरिसकिएको र अन्य

विश्वभर २ लाख ५८ हजारको मृत्यु

एफएफवी
जेनेभा। कोरोनाभाइरसका कारण विश्वभर २ लाख ५८ हजारभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु भएको छ भने संक्रमितको संख्या ३७ लाख ३० हजार नाघेको छ।

मध्याह्नसम्ममा विश्वभर २४ घण्टाको अवधिमा ५ हजार ७८७ जनाको मृत्यु भएको छ। कोरोनाभाइरसबाट सर्वाधिक दैनिक मृत्युदर रहेका इटाली, स्पेन, फ्रान्स र बेलायतमा २४ घण्टाको अवधिमा मृत्युदरमा सामान्य गिरावट आएको छ। विगत २४ घण्टामा इटालीमा २३६, स्पेनमा १८५, फ्रान्समा ३३० र

भारतीय तीन पत्रकार पुलित्जर पुरस्कारबाट सम्मानित

एफएफवी
वासिङ्टन। भारतीय तीन पत्रकारले फिचरफोटोग्राफी माफर्त गरेको योगदानका लागि सन् २०२० को पुलित्जर पुरस्कार प्राप्त गरेका छन्। अमेरिकी समाचार संस्था एप्सोसिएट प्रेस (एपी) सँग सत्यन डार यासिन, मुख्तार खान र चन्नी आनन्दलाई प्रतिष्ठित अन्तर्राष्ट्रिय पुलित्जर पुरस्कार प्राप्त भएको हो। उहाँहरूलाई गत अगस्टमा केन्द्र सरकारद्वारा काश्मिरबारे विशेष व्यवस्था गरेको भारतको सविधानको धारा ३७० को निलम्बनपछि काश्मिर क्षेत्रको परिवेशलाई फोटोको माध्यमबाट गरेको विशिष्ट योगदानका लागि पुरस्कृत गरिएको

पुरस्कार छनोट समितिले सोमबार जानकारी गराएको हो। यासिन र खानले श्रीनगर र आनन्दले जम्मू क्षेत्रबाट एपीका लागि योगदान गर्नुहुन्छ। आफू पुरस्कृत भएको जानकारीपछि यासिनले ट्वीटरमा लख्नुभएको छ, "सबै दाजुभाइ, साथी तथा

६५० जनालाई प्रत्रिया पुर्चाए क्रमशः रिहा गरिनेछ," सुरक्षा परिषदका प्रवक्ता जाविद फैसलद्वारा हस्ताक्षर गरिएको "ट्वीटरमाफर्त जारी विज्ञापितमा भनिएको छ। तालिवानी कैदीहरूलाई उनीहरूको उमेर, स्वास्थ्य र बाँकी सजायको आधारमा रिहा गरिने र उक्त कदम शान्तिका लागि अमेरिका र तालिवानीबीच भएको प्रतिवद्धता र जेलमा रहेका कैदीलाई कोभिड-१९ जोखिमबाट कम गर्ने नीति अनुरूप भएको जाविद फैसलले दुई दिन पहिले सञ्चारकर्मीसँगको कुराकानीमा बताउनुभएको थियो। यस वर्षको फेब्रुअरीमा तालिवान र संयुक्त राज्य अमेरिकाले शान्ति सम्झौतामा पुगेपछि अन्तर-अफगानी वार्ताको बन्दी र आदानप्रदान सम्भव भएको हो।

लकडाउनले घरेलु फूल उत्पादनमा जोड

काठमाण्डौ । लकडाउनका कारण आर्थिक घाटा सामना गरिरहेको पुष्प व्यवसायलाई घरेलु तथा निजी क्षेत्रमा प्रयोग हुने फूल उत्पादनमा जोड दिने तयारी थालिएको छ।

विरवम्भ फौलफेको कोभिड-१९ को सङ्क्रमण बढ्न नदिन सरकारले गत चैत ११ गतेदेखि देशभर लकडाउन गरेको छ। जसका कारण बित्रीको मुखमा रहेका फूलले बजार नपाउँदा यस व्यवसायले दैनिक रु एक करोड १५ लाख नोक्सान व्यहोरेरहेको छ।

उत्पादित फूलमध्ये धेरै होटलमा साजसज्जाका लागि नै प्रयोग हुने गरेको भन्ने प्लोरिकल्बर एशोसिएशनले घरघरमा बढी प्रयोग हुने फूल उत्पादन गर्न लागेको जानकारी दिएको छ। गत आइतबारदेखि पाँचतारे होटल आगामी असोज मसान्तसम्मका लागि पूर्णरूपमा बन्द गर्ने नियमसमेत गरिसकेको छ।

चैतदेखि असोज नेपालको लागि फूल उत्पादन र बित्रीका

हिसाबले पनि अत्यन्तै राम्रो मानिन्छ। तर, यस समयमै फर्किर बित्रीको तयारीमा रहेका फूल खेर गइरहेका छन्।

महामारी कहिलेसम्म रहन्छ र कहिलेबाट रोकिन्छ भन्ने विषय विश्वलाई नै चुनौती बनिरहेको समयमा यस व्यवसायले आगामी दिनमा पनि बढी नोक्सान सामना गर्न नपरोस् भन्ने निजीरुतमा प्रयोग हुने फूल उत्पादन गर्न लागिएको एशोसिएशनले जनाएको छ।

“अबका दिनमा निजीरुतमा प्रयोग हुने फूल लगाउने केन्द्रत भएन भने यो व्यवसाय धरापमा पर्ने पक्का छ”, प्लोरिकल्बर एशोसिएशनका अध्यक्ष कुमार कसजु श्रेष्ठले भन्नुभयो। पछिल्लो समय स्वदेशी उत्पादनले नै आत्मनिर्भर हुँदै गइरहेकाले अहिले सात प्रतिशत मात्रै आयात गर्नुपर्ने अवस्था छ। केही वर्षदेखि मखमली फूल त निर्यात पनि गर्न शुरू गरिसकिएको थियो। तैहारमा केही समयपत्री र प्रणय दिवसका लागि रातो गुलाफ आयात गर्नुपर्ने

भए पनि अन्य फूलमा स्वदेशको उत्पादनले धान्ने गरेको थियो।

वाग्मती प्रदेश बढी मारमा
हाल नेपालमा १५७ हेक्टर जमिनमा फूलको व्यावसायिक खेती हुँदै आएको छ। वग्मती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी १०० हेक्टरमा खेती हुने गरेकाले यस व्यवसायबाट बढी नोक्सानी पनि यहाँ नै भएको छ।

विशेषगरी तिहारका लागि समयपत्री र अन्य समयमा सजावटका लागि केही फूल भारतबाट आयात हुने गरेको थियो। व्यावसायिकरूपमा ४५० प्रजातिका फूल नेपालमा उत्पादन हुँदै आएका छन्।

यस व्यवसायबाट ४१ हजारभन्दा बढीले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा लाभ लिएका छन्। नेपालमा ७०० व्यवसायीले यसको खेती गर्दै आएका छन्। नेपालमा विर्स २००७ देखि शुरू भएको पुष्प व्यवसाय शहरीकरणको विकास तथा विस्तारसँगै फस्टाउँदै गएको छ। रासस

खाद्य कम्पनीबाट अनलाइन मार्फत ग्राहकलाई सेवा

काठमाण्डौ । सरकारी स्वाभिवक्तिको खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीले अनलाइनमार्फत चक्रप्रथभिन्नका २१२ ग्राहकलाई सेवा प्रदान गरेको छ। लकडाउनका कारण समस्यामा परेका उपभोक्तालाई ध्यानमा राख्दै कम्पनीले गत चैत २६ देखि यही वैशाख २२ गतेसम्म अनलाइनमार्फत उपभोक्तालाई होम डेलिभरीमार्फत सेवा प्रदान गरेको हो।

कम्पनीले दैनिक तीन ब्यान्मार्फत खाद्य पदार्थको अनलाइन बिक्रीवितरण गर्दै आएको छ। सोअनुसार १०६ क्विन्टल चामल, ७५५ किलो कर्णालीको सिमी र ३३ किलो दाल बिक्री गरिएको छ। कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नेत्रप्रसाद सुवेदीका अनुसार हाल रजिस्ट्रार रिटम, सोना र जापानी चामल, कर्णाली सिमी, केराउ दाना, मुसुरा र हरको दाल अनलाइनमार्फत बिक्रीवितरण

गरिएको छ। अब छिट्टै दुध विकास संस्थानबाट उत्पादित घिउलगायत खाद्य सामग्री पनि बिक्री सूचीमा राखिने जानकारी उहाँले दिनुभयो।

लकडाउन अवधिमा काठमाण्डौ उपत्यकाका बिक्री काउन्टर थापाथली, रामशाहपथ, नखबु, लानखेल र सुर्खीविनायकबाट चार हजार ९२० क्विन्टल चामल, दुई हजार ९५३ किलो सिमी, २३८ किलो फापर र ९६ किलो दाल बिक्री भएको छ।

सामाजिक तथा व्यापारिक दुवै उद्देश्यका साथ सञ्चालनमा ल्याइएको कम्पनीले आगामी दिनमा आवश्यकतानुसार किसानका उत्पादन खरीद तथा भण्डारण गर्न तथा दुर्गम जिल्ला र बजारको सम्भावनालाई समेत अध्ययन गरी विभिन्न उपभोग सामग्रीका साथै अन्य व्यापारिक वस्तु खरिदबिक्री गर्ने जनाइएको छ। रासस

बेइजिङ पहिलो र ऐतिहासिक उडान

काठमाण्डौ । नेपाल एयरलाइन्सको बेइजिङ उडान पहिलो र ऐतिहासिक उडान हुनेछ। अहिलेको विश्व परिस्थितमा गर्न लापिएको कार्गो उडान भए पनि बेइजिङ उडान निगमको उद्देश्यन इतिहासमै पहिलोपटक भएको निगमले उल्लेख गरेको छ। काठमाण्डौ-बेइजिङ करिब सात घण्टाको उडान हुनेछ।

निगमले यसअघि चीनको साङ्घाइ हुँदै जापानको ओसाका उडान गर्ने गरेको थियो। सन् १९८४ ताका निगमले सो गन्तव्यमा उडान शुरू गरेको भए पनि अप्रिल १२ सन् २००७ मा जहाज अभावले ओसाका उडान बन्द भएको थियो।

अधिल्लो वर्ष भदौ १२ देखि पुनः उडान शुरू गरिए पनि विर्स २०७६ फागुन १९ देखि जापानकै नारिता उडान शुरू भएपछि ओसाका गन्तव्यको उडान बन्द भएको थियो।

निगमले चीनको ग्वाञ्जोमा व्यावसायिक उडानका लागि अनुमति पाएको थियो। नेपालमा कोभिड-१९ नियन्त्रणका लागि लकडाउन गरिएपछि उडान हुनसकेको छैन। बेइजिङलगायत गन्तव्यमा निरन्तर पहल गरिए पनि अझै उडान अनुमति पाउन सकेको छैन। अहिले नेपालबाट अन्तर

रूप्रिय उडान भने नेपालको निजी लगानी र चीनको संयुक्त लगानी भएको हिमालय एयरलाइन्सले चीनको बेइजिङ र छोङ्गिनलगायत गन्तव्यमा उडान गर्दै आएको छ। निगमले भने (शुरुको साङ्घाइ उडानबाहेक) अहिलेसम्म चीनमा व्यावसायिक उडान गर्न पाएको छैन। बेलाबखत कार्गो तथा चार्टर्ड उडान मात्रै हुँदै आएको छ।

वैशाख ३० गते दक्षिण कोरियामा उडान
निगमको वाइडबडी जहाजले दक्षिण कोरियामा पनि चार्टर्ड उडान गर्दैछ। आगामी १२ मेका लागि दक्षिण कोरियाको सिसोल उडान गर्ने निश्चित भएको निगमका प्रवक्ता खड्काले जानकारी दिनुभयो।

वैशाख ३० गते ५ बजे

उडान गर्ने छ भने भोलिबाट ८:४५ बजे काठमाण्डौ अवतरण हुनेछ। नेपाली कामदारलाई दक्षिण कोरिया लेजान गैरआवासीय नेपाली सङ्घ कोरियाले जहाज चार्टर्ड गरेर लेजान लागेको जनाइएको छ। काठमाण्डौ विमानस्थलबाट कोरियाको सिसोलस्थित इङ्चोन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा उडान हुनेछ।

मन्त्रपरिषद्को वैशाख १४ गतेको निर्णयअनुसार इपिएस प्रणालीअन्तर्गत कोरिया काम गर्ने अनुमतिप्राप्त वैद्य प्रवेशाज्ञा (भिसा) भएका हाल बिदामा रहेका नेपाली स्वेच्छाले आफ्नो काममा फर्की जान चाहेमा निजहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गराइ उनीहरूकै खर्चमा चार्टर्ड उडानबाट जाने स्वीकृति दिने निर्णय गरेको थियो। सोहीअनुसार कोरिया उडान गर्न लागिनेको हो। रासस

रिक्सावाला भन्छन्: घरखर्च चलाउनै गाह्रो भो

जीतपुर । कपिलवस्तु, वाणगात्राका शशिकपुर तामाङले तीन वर्षदेखि अटो रिक्सा चलाउँदै आउनुभएको छ। बिहान जुरूक उठेरै सबैभन्दा यात्रुलाई गन्तव्यसम्म पुऱ्याउने उहाँको दिनचर्या थियो तर अहिले बन्दाबन्दीले रोकिएको छ।

दैनिक आम्दानीले उहाँको घर खर्च चल्ने गरेको थियो। “अहिले अटो चलाउने पाईँदैन, घर खर्च चलाउने गाह्रो”, घरमै थन्किएको अटो रिक्साको धुलो टक्काउँदै उहाँले भन्नुभयो, “शुरूमा अटो व्यवसायमा राम्रो कमाइ देखेर पाँच लाखमा रिक्सा किनँ तर अहिले किस्ता तिर्नसमेत हम्महम्मै परेको छ।”

लकडाउनपूर्व दैनिक रु एक हजारदेखि एक हजार पाँच सयसम्म आम्दानी गर्ने तामाङलाई अहिले भने अटोको किस्ता तिर्न र घर खर्च चलाउनसमेत धोर्धो परेको छ। “शुरूसुरुमा त ह तीन हजारसम्म कमाँ, घरखर्च पनि राम्रै चल्थ्यो, अहिले राहत कताबाट पाइँला भनेर बस्नुपरेको छ”, तामाङले गुनासो गर्दै भन्नुभयो।

गाउँमा रहेको समूहबाट ऋण भित्र्ने अटोरिक्सा खरीद गर्नुभएका तामाङलाई सोचेअनुसार आम्दानी नभएपछि किस्ता तिर्न समस्या भएको छ। “बालबच्चा ससाना छन्, उनीहरूलाई एकातिर कसरी खुवाउने चिन्ता छ भने अर्कोतिर घरभाडा तिर्नसमेत नसकिने अवस्था छ”, उहाँले भन्नुभयो, “पहिला त कोठा भाडा तिरेर छोरीलाई पढाउन र घर पनि राम्रै गरी चलाउन पुगेको थियो तर दुई महिना

भयो घरको भाडा तिर्नसमेत सकेको छैन, कहँबाट लिएर तिर्ने, झोत कते छैन।”

केही राहत पाएर घरपरिवारको छाक टाउँ आउनुभएका तामाङको भान्सामा अहिले थोरै मात्र चामल बचेको छ। चामल सकिएमा दुई र पाँच वर्षका छोरीलाई के खुवाउने भन्ने चिन्ताले उहाँलाई सताएको छ। “छिमेकीसँग मागेर काँत दिन चल्छ होला र ? तामाङले भन्नुभयो, “मासिक १३ हजार किस्ता पर्छ, कसरी तिर्ने हो थाहा छैन, केही छुट भए सजिलो हुनेथियो।”

उहाँलाई ऋण लिएर किनेको रिक्सा निल्टु न आँकल्लु जस्तो भएको छ। पहिले दुई हजारसम्म कमाइ गर्दा उहाँको अलिकति बचत पनि हुने गरेको थियो तर लकडाउनका कारण त्यो पनि छैन।

अर्का रिक्सा व्यवसायी चोकलाल भुर्तेलको पनि अवस्था उस्तै छ। चार

वर्षअघि ऋण काढेर रिक्सा चलाउन शुरू गर्नुभएका भुर्तेलले जसोतसो गरेर आधा ऋण तिरे पनि अरु बाँकी नै छ। रु चार लाख २५ हजारमा खरिद गरिएको रिक्साको व्याज कसरी बुझाउने भन्ने चिन्ता उहाँलाई छ।

लकडाउनका कारण खर्च कसरी चलाउने भन्ने समस्या हुँदै गएको उहाँको भनाइ छ। “भग्गुडे डेढ महिनादेखि रिक्सा घरमै छ, अब कसरी किस्ता तिर्ने भन्ने समस्या छ”, भुर्तेलले भन्नुभयो, “अटो चलाएर जेन्तेन परिवार पालेको थिएँ, अहिले घरमै बस्दा समस्यामाथि समस्या थोपिएका छन्।”

रिक्सा चालक थानेश्वर भुसाललाई पनि लकडाउनका कारण समस्या थोपिएको छ। रिक्सा चलाएर दैनिक एक हजारसम्म कमाइ गर्दै आउनुभएका भुसालको हात

यतिबेला खाली छ। “न त खेतीपाती छ, न कुनै आयस्रोत, रिक्साबाट राम्रै कमाइ हुने देखेर रिक्सा किनँ तर यतिबेला निरास भएर बस्नुको विकल्प छैन”, भुसालले भन्नुभयो। लकडाउनका कारण पेशा नै सक्नुमा परेको रामप्रसाद थारुले दुःखेसो गर्नुभयो। “रिक्साकै कमाइबाट परिवारको छाक टाँदै आएको थियो, अब कहँ जाने, के गर्ने कुनै अतोपतो छैन”, थारुले भन्नुभयो। वाणगात्रा नगरपालिकामा अहिले दुई सयभन्दा बढी अटो रिक्सा छन्। जिल्लाका कपिलवस्तु, विश्रवाज, बुद्धभूमि नगरपालिकामा केही रिक्साव्यवसायी यस्तै समस्या भोगेर बसेका छन्।

जिफन्ट वाणगात्राका अध्यक्ष भोजराज थारुले पालिकाहरूले रिक्साचालक तथा अन्य दैनिक श्रम गरी खाने मजदूका लागि विकल्पको व्यवस्था गर्नुपर्ने बताउँदै जोरिम भए पनि उनीहरूलाई बाँच्ने आधार दिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

शिवराज नगरपालिकाका प्रमुख नेत्रराज अधिकारीले दैनिक ज्यालामजदूरी गर्नालाई राहतको व्यवस्था गरिएको जानकारी दिँदै समस्या भएमा नगरपालिकाका वडाहरूमा जान सुझाव दिनुभयो।

लकडाउनका कारण रिक्सा चल बन्द भएपछि जीवन निर्वाह गर्न सबैलाई समस्या भएको घरदैली जनसेवा प्रालिका अध्यक्ष गणेश शर्माले भन्नुभयो। “लकडाउन कहिले खुल्छ निश्चित छैन, जसले गर्दा रिक्सा चलाएर जीवन निर्वाह गर्ने विपन्न समुदाय मारमा परेका छन्”, उहाँले भन्नुभयो। रासस

सचेतना अपनाउँदै उद्योग सञ्चालन गर्न दिनुपर्छ : निजी क्षेत्र

काठमाण्डौ । उद्योग, वाणिज्यलगायत निजी क्षेत्रका सरोकारवालाहरूले लकडाउनका कारण औद्योगिक क्षेत्रमा आर्थिक सङ्कट देखिएको भन्दै सचेतना अपनाउँदै उद्योग कलकारखाना सञ्चालन गर्न दिनुपर्ने माग गरेका छन्।

नेपाली काँग्रेसले बुधबार पार्टी कार्यालय सानेपामा आयोजना गरेको ‘आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम र बजेट’ विषयक अन्तिमक्रियामा निजी क्षेत्रका सरोकारवाला व्यक्तिकहरूले लकडाउनको विकल्प खोज्न र बैंक ब्याजदर घटाउन सरकारसँग आग्रह गरेका छन्।

सोही अवसरमा नेपाली काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले निजी क्षेत्रबाट आएका जायज मागलाई पार्टीले संसद र सरकारसम्म प्रस्तुत गर्ने बताउँदै कार्यान्वयनका लागि सरकारलाई दबाव दिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो। सभापति देउवाले कोरोना भाइरस रोकथामका लागि सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण विभिन्न क्षेत्रमा सिर्जना भएको समस्याबारे समेत प्रधानमन्त्रीसँग पार्टीको तर्फबाट छलफल गर्ने जानकारी दिनुभयो।

उद्योग वाणिज्य महासङ्घका वरिष्ठ उपाध्यक्ष शंकर गोल्छाले कोरोना भाइरसको सङ्क्रमण रोकथामका लागि सरकारले लागू गरेको लकडाउनका कारण उद्योग व्यवसाय बन्द हुँदा विकल्पका लागि सरकारसँग अपिल गर्नुभयो। वरिष्ठ उपाध्यक्ष गोल्छाले पहिलेदेखि नै चुनौतीको सामना गर्दै आएको नेपालको निजी क्षेत्र लकडाउनका कारण अब थप दुई वर्ष पछि पर्ने आँकलन गर्नुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, अर्थतन्त्रलाई सुधार गर्न निजी क्षेत्रको सुधार हुनुपर्ने हुन्छ, त्यसका लागि सरकारले फेरि एकपटक सम्पति अभिलेखीकरणको सुविधा दिनुपर्ने, विद्युत्मा छुट दिनुपर्ने, पेटीलिथम पदार्थमा भ्याट क्रीडिट हुनुपर्ने, बैंक कर्जा पाँच प्रतिशतमा भर्नुपर्ने, भ्याटको दर १० प्रतिशतमा भर्नुपर्ने, आयकर र कर्पोरेट कस्ता पनि २० प्रतिशत छुट दिनुपर्ने हुन्छ।

निगम व्यवसायी महासङ्घका अध्यक्ष रवि सिंहले अहिले देशभरमा करिब रु आठ खर्ब लागतको पाँच हजार निगमि आयोजना सञ्चालनमा रहेको र काम गर्न नपाए करिब रु ३५ अर्ब बराबरको नोक्सानी हुने बताउनुभयो। रासस

राष्ट्रिय गौरवको हुलाकी राजमार्ग निर्माण आंशिक शुरु

काठमाण्डौ । राष््रिय गौरवको आयोजना हुलाकी राजमार्गमा सडक र पुल निर्माण आंशिकरूपमा शुरू भएको छ। लकडाउनका समयमा राजमार्गलि छुने अधिकता जिल्लामा निर्माण शुरू भए पनि जनशक्ति र उपकरण आवश्यकताभन्दा कम भएकाले कामले गति लिएको छैन।

लकडाउनपछिको पहिलो दुई सातासम्म निर्माण ठप भएकामा अहिले विभिन्न जिल्लामा शुरू भइरहेको आयोजना निर्देशनालयले जनाएको छ। भगापा, मोरङ, सुनसरी, सप्तरी, सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, बारा, पर्सा, कञ्चनपुरलगायत जिल्लामा निर्माण शुरू भएको आयोजना प्रमुख रोहितकुमार बिसुरालले बताउनुभयो।

विभिन्न जिल्लाका गरी सात पुल निर्माण भइरहेको छ। अहिले सम्भव भएका ठाउँमा काम भइरहेको उहाँले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “कतिपय जिल्लामा केही दिन पहिले नै निर्माण शुरू भइसकेको छ भने कतिपयमा शुरू हुने क्रममा छ।”

भगापादेखि रतुवा सडक निर्माणको काम भइरहेको आयोजनाले जनाएको छ। मोरङमा मार्गभन्दा कम जनशक्ति र उपकरणका लागि पास उपलब्ध भए पनि काम शुरू भइसकेको छ। कानपुरे-रङ्गौली र विराटनगर-रङ्गौली स्थानीयस्तरको काम

भइरहेको छ। त्यस्तै सुनसरी, सप्तरी, सिराहा र धनुषामा पनि आंशिकरूपमा काम भइरहेको छ। महोत्तरीमा जनकपुर-जलेश्वर र जलेश्वर-हल्दी सडक काम

लमही केनावास सडक निर्माण भइरहेको छ। बाँकेमा बजार क्षेत्रभन्दा टाढा पर्ने बगौडा सडक निर्माण भइरहेको छ। कैलाली र कञ्चनपुरमा पनि थोरै काम

मजदुरलगायत फरक-फरक जनशक्ति आवश्यक पर्छ। प्रशासनले त्यो नबुझेर कुनै एउटा खालको जनशक्तिको अनुमति नदिँदा काम अघि नबढ्ने उहाँले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “हामीले २५ मार्गदा अनुमति १० को दिनुहुन्छ, त्यो कटाइएको खालको जनशक्ति नहुँदा काम शुरू नै गर्न नसकिने हुनसक्छ।”

सरकारले आयोजना निर्माणको काम अघि बढाउने भनिए पनि प्रशासन कार्यलयसँग समन्वयको अभाव देखिँदा समस्या आइरहेको छ। प्रशासनसँग मागेजति जनशक्ति र उपकरणको अनुमति पाउँदा केही काम हुने सम्भावना भए पनि त्यसमा कटौती हुँदा काम कम मात्रै भइरहेको हो।

कतिपय जिल्लामा त्यहाँका प्रशासन कार्यलयले निर्माण व्यवसायी जाँदा कार्यालयको कर्मचारी र कर्मचारी जाँदा व्यवसायी आयाँछि पास दिने भन्ने गरेका छन्। प्रशासनले अनुमति दिइमा काम गरे पनि दबाव दिने अवस्था नभएको उहाँले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “जहाँ सहज रूपमा सबै जनशक्ति उपलब्ध हुन्छ त्यहाँ काम भइरहेको छ।” आयोजनाले चालू आवमा ३५० किमी सडक कालोपत्रको लक्ष्य लिएकामा अहिलेसम्म १४६ किमी सम्पन्न भइसकेको छ। त्यस्तै १९ पुल सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएकामा अहिलेसम्म छ सम्पन्न भयो। रासस

अलपत्र नेपाली स्वदेश फर्काउने संयन्त्र बनाउन सुभाब

काठमाण्डौ । गैरआवासीय नेपाली सङ्घ (एनआरएनई) मध्यपूर्व समितिले विदेशमा अलपत्र नेपाली नागरिकलाई प्राथमिकताका आधारमा स्वदेश फर्काउन सुझाएको छ।

कोभिड-१९ पछि साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई), कतार, कुवेत, बहराइन र ओमनमा देखिएको समस्या र भविष्यमा आउन सक्ने जटिलताका विषयमा केन्द्रित मध्यपूर्व क्षेत्रको बैठकले परराष्ट्र मन्त्रालयको संलग्नतामा तत्काल विशेष समिति तयार पार्न पनि सुझाव दिएको छ। क्याम्पबाट निकालिएका कामदारलाई तत्काल ‘सेल्टर’को व्यवस्था गरी खान-बस्ने प्रबन्ध मिलाउनुपर्ने, रोजगार गुमाएका

कामदारको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी पुनः सोही देशमा रोजगार गरी बस्नेलाई सहजै कम्पनी परिवर्तन गर्न पाउने व्यवस्थाका लागि सम्बन्धित मुलुकलाई आग्रह गर्नुपर्ने सुझाव पनि दिइएको छ।

बैठकले आफ्नै टिकट काट्ने तथा नेपालमा क्वारेन्टाइनको खर्चसमेत व्यहोर्ने सक्नेको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी उनीहरूलाई तत्काल स्वदेश फिर्ताको व्यवस्था तथा सार्वजनिक भव्यतामा क्वारेन्टाइनको व्यवस्था गर्न तथा स्वदेश फर्केका नेपालीलाई कृषि क्षेत्रमा अनुदान, प्याकेज तथा सहुलियत कर्जा उपलब्ध गराई स्वरोजगार बन्ने वातावरण मिलाउन पनि आग्रह गरेको छ। रासस

अब राहत होइन काम दिनुँ

तनहुँ । तनहुँको शुक्लागण्डकी नगरपालिका-८ ले बन्दाबन्दीबाट प्रभावित भएर काम नपाएका मजदुरलाई काममा खटाएको छ।

निर्माणको काममा लगाइएको वडाध्यक्ष कृष्णप्रसाद रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार पहिलो दिन १८ जना मजदुरलाई नाला मर्मत तथा सरसफाइमा खटाइएको छ।

सधैं राहत दिनेभन्दा पनि काम गर्ने वातावरण मिलाइदिन आग्रह गरेपछि उनीहरूलाई काममा लगाएका छौं, उहाँले भन्नुभयो। रासस

एक महिलासहित ५ पक्राउ

टुडे समाचारदाता
वीरगञ्ज । पलंगमुनी लुकाइएको अवस्थामा लागूऔषध सहित ५ जना पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेहरूमा १ जना महिला सहित ५ जना छन् । लागूऔषध घरमा भण्डारण खाँदै बित्तिरि खेको सुचनाको आधारमा बुधबार दिउँसो ४ बजे प्रहरीको टोलीले उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो । घरको बक्सपलङ्ग भित्र बित्तिरि बितरणका लागि लुकाइएका र खेको लागूऔषधमा डिआलेक्स टिस एक सय एमएलको ८७ बोतल, सोही परिमाणको ओनेरेक्स १ सय ३ बोतल, नाइट्राजेयाम २० पिपस, नाइट्रोभेट ३६ पिपस, र सिम्लेक्सट ५७ पिपससहित

उनीहरूलाई पक्राउ गरिएको पर्सा प्रहरीले जनाएको छ । पक्राउ पर्नेमा वीरगञ्ज महानगरपालिका वडा नं. ३ बस्ने रामबालक पटेलका छोरा बर्षा ४६ को सन्तोष पटेल, पटेलकी श्रीमती ३७ वर्षिया बबिता देवी, वडा नं. ३ का २८ वर्षिय टिंकु श्रीवास्तव, बिन्दवासिनी गाउँपालिका वडा

नं. २ बहुअवभाठा बस्ने २८ वर्षिय राजनाथ यादव र बाराको प्रसौनी गाउँपालिका वडा नं. ३ नौतवा बस्ने ३२ वर्षका सुप्रिम साह रहेको पर्साको प्रहरी उपरीक्षक गंगा पन्तले बताइन् । उनले पक्राउ परेकाहरूलाई हिरासतमा राखि थप अनुसन्धा भइरहेको जनाएकी छन् ।

प्रदेश २ सरकारको दोस्रो चरणको राहत वितरण प्रारम्भ

राजेश यादव

जनकपुरधाम । प्रदेश २ सरकारले दोस्रो चरणको राहत वितरण प्रारम्भ गरेको छ । प्रदेशको आठवटै जिल्लाको १ सय ३६ वटा पालिकामा

दोस्रो चरणमा उपलब्ध गराएको राहत सामग्रीको गुणस्तर, तौलमा कुनै समस्या आउन नदिन सर्वाङ्गिय निकायहरूलाई सज्जता अपनाउन आग्रह गरे ।

पहिलो चरणमा पालिकाहरूलाई उपलब्ध गराइएको नादको सदुपयोग नभएको विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूबाट जानकारी आएपछि दोस्रो चरणमा सरकारले नै धरलु कार्यालयमार्फत राहत वितरण गर्न थालेको मन्त्री यादवले जनाए । भोजनको समस्यामा रहेका मानिसलाई अखाद्या सामग्री उपलब्ध गराउनु कानुनी, समाजिक, धार्मिक सबै दृष्टिले अपराध भएको उल्लेख गर्दै मन्त्री यादवले भने, कोही विपन्न नछुटोस्, त्यसमा वडा कार्यालय, प्रदेश सांसद, पालिका प्रमुखहरूले विशेष ध्यान दिनुपर्छ । धरलु तथा साना उद्योग कार्यालय धनुषाका प्रमुख सञ्चालक दुबैको अध्यक्षतामा भएको

राहत वितरण समारोहमा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण राज्यमन्त्री सुरेश मण्डल, प्रदेश सभासदस्य परमेश्वर साह, जनकपुरधामको उपमेयर रिता मिश्र, धनुषाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी कोषरी निरौला, मन्त्रालयका निमित्त सचिव जगन्नाथ जयसवाल धनुषाका एसपी रमेश कुमार बस्नेत, सशस्त्र प्रहरीका एसपी राजेश उप्रेती, वडा नम्बर ७ का वडाअध्यक्ष जानकीराम साह, नागेन्द्र साह लगायतका उपस्थित रहेको थियो । प्रदेश सरकारले जारी गरेको निर्देशिकाको परिधिमा रहेर चामल लगायतका खाद्य सामग्री खरिद गरिएको जनाउँदै दुबैले भने, हप्ता दिन भित्रमा जिल्लाका सबै वडाहरूमा राहत सामग्री बितरण भइसक्नेछ । उनले तोकिएको मापदण्ड अनुसारको चामल, दाल लगायतका सामग्रीहरू खरिदार्दा सरकारले निश्चरण गरेको भन्दा भण्डे प्रति राहत प्याकेटमा भण्डे पौने दुई सय रुपैया कममा खरिद गरिएको उनले जनाए । हरेक वडा सम्म टेकदारले सामग्री पुर्याउने खर्च समेत संलग्न रहेकोले तोकिएको समयमा समान आपूर्ति गर्ने प्रतिबद्धता जनाइएको उनले बताए ।

राहत वितरण समारोहमा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण राज्यमन्त्री सुरेश मण्डल, प्रदेश सभासदस्य परमेश्वर साह, जनकपुरधामको उपमेयर रिता मिश्र, धनुषाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी कोषरी निरौला, मन्त्रालयका निमित्त सचिव जगन्नाथ जयसवाल धनुषाका एसपी रमेश कुमार बस्नेत, सशस्त्र प्रहरीका एसपी राजेश उप्रेती, वडा नम्बर ७ का वडाअध्यक्ष जानकीराम साह, नागेन्द्र साह लगायतका उपस्थित रहेको थियो । प्रदेश सरकारले जारी गरेको निर्देशिकाको परिधिमा रहेर चामल लगायतका खाद्य सामग्री खरिद गरिएको जनाउँदै दुबैले भने, हप्ता दिन भित्रमा जिल्लाका सबै वडाहरूमा राहत सामग्री बितरण भइसक्नेछ । उनले तोकिएको मापदण्ड अनुसारको चामल, दाल लगायतका सामग्रीहरू खरिदार्दा सरकारले निश्चरण गरेको भन्दा भण्डे प्रति राहत प्याकेटमा भण्डे पौने दुई सय रुपैया कममा खरिद गरिएको उनले जनाए । हरेक वडा सम्म टेकदारले सामग्री पुर्याउने खर्च समेत संलग्न रहेकोले तोकिएको समयमा समान आपूर्ति गर्ने प्रतिबद्धता जनाइएको उनले बताए ।

प्रदेश सरकारले दोस्रो चरणमा २५ किलो चामल, २ किलो मसुराको दाल, १ लिटर खाने तेल, १ किलो नुन, सोयाविन, साबुन उपलब्ध गराएको छ । यसका लागि प्रदेश सरकारले सबै जिल्लालाई २ करोडको दरले रकम उपलब्ध गराएको छ । आवश्यकता अनुसार प्रदेश सरकारले राहत उपलब्ध गराइद्वेष मन्त्री रायले जनाए । यस महानगरपालिकालाई २५ लाख, उपमहानगरपालिकालाई १० लाख, नगरपालिकालाई १५ लाख र गाउँपालिकालाई १० लाखको दरले नाद उपलब्ध गराइएको थियो । तर कतिपय पालिकाहरूले हाल सम्म राहत वितरण गर्न सकेको छैन । कतिपय पालिकामा चर्को बिबाद भएको छ ।

अखाद्या सामान बेच्ने व्यापारी धरोटीमा रिहा लहान । म्याद गुज्रैको २८ बोरा मैदासहित पक्राउ परेका सिरहाको लहानका व्यापारी पवन मुखडा र तीन लाख धरोटी तिरेर रिहा भएका छन् । इलाका प्रशासन कार्यालय लहानका प्रमुख कमलराज भण्डारीको नेतृत्वमा खटिएको संयुक्त बजार अनुमति टोलीले गत वैशाख २१ गते गोदावामिन्त्र म्याद गुज्रैको मैदा ट्रकमा लोड गरी बिक्रीका लागि लैजाँदै गरेको अवस्थामा मैदासहित मुखडालाई पक्राउ गरेको थियो । कुनै पनि गुणस्तरहीन, म्याद समाप्ती, बिल विजक नभएका, लेभल नभएका वस्तु ढाँटेर वा भुक्त्याएर बिक्री वितरण गरेमा र दुईदक्षित तीन लाखसम्म जरिवाना गर्ने कानुनी प्रावधानअनुसार व्यापारी मुखडासँग र तीन लाख धरोटी तिराएर रिहा गरिएको सिरहाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी सरोज गुरगुराईले जानकारी दिए । वीरगञ्ज खाद्य उद्योग प्रालि परवानीपुर पसाँद्वारा उत्पादित राजहंस ब्राण्ड उच्चस्तरको मैदा आधुनिक मेसिनबाट उत्पादित भनिएको मैदा तीन महिनाअघि नै गुज्रिँ पनि गोदावामिन्त्र बिक्री वितरण गरिँदैंको पाइएकाले कारवाही गरिएको प्रिजिअ गुरगुराईले बताए ।

प्रोजेक्टको सिमेन्ट बिक्री गर्ने पसलमा सिलबन्दी

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । आँनली फर प्रोजेक्ट उल्लेख गरिएको सिमेन्ट महँगोमा बिक्री गरेको पाइएपछि सिरहाका एक सिमेन्ट पसलमा सिल गरिएको छ । मिर्चैया बजारस्थित भग्न विधाता आयरण स्टेपले आँनली फर प्रोजेक्ट लेखिएको माहुरी सिमेन्ट बिक्री गरेको पाइएपछि उक्त पसलमा सिल गर्दै त्यसका मालिक राजकुमार मारलाई नियन्त्रणमा लिएको सिरहा प्रहरीले जनाएको छ । लकडाउनको समयमा अटो रिक्साका १० बोरा सिमेन्ट लोड गरी लग्दै गर्दा प्रहरीले रोकेको थियो । त्यसपछि सिमेन्ट लम्ने टिकाराम पोखरेलसँग सोध्नुपछि गर्दा

उन्ले रु ७ सय ६० पर्ने सिमेन्ट रु ८ सयमा मारको पसलबाट खरीद गरेको बताएका थिए । यसपछि इलाका प्रहरी कार्यालय मिर्चियाबाट पुगेको

प्रहरी टोलीले मारको पसलमा ३ सय ४० बोरा उक्त सिमेन्ट फेला पार्दै उनलाई नियन्त्रणमा लिएको सिरहा प्रहरीका प्रबन्धक एवं डिएसपी बिनोद घिमिरेले बताए ।

वीरगंजमा स्यानेटाइज गरिदै

टुडे समाचारदाता
वीरगञ्ज । कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को प्रकोपले विश्व नै अत्रान्त बन्न पुगेको

नरहेको जिकिर गर्दै आएका पनि समाजिक दुरी तथा व्यक्तिगत साफसफाई नै यसको मुख्य उपचारहरू मध्य एक रहेको

छ । हाल सम्म विश्व भरि लाखौं मानिसले यस रोगबाट आफ्नो ज्यान समेत गुमाई सकेका छन । विश्व स्वास्थ्य संगठनले यस रोगको कुनै औषधि उपचार

बताएको छ । यही यथावत कुराहरूलाई मनन गर्दै स्व गिरिजा प्रसाद कोइराला फाउन्डेसनसलिसिबीसिजमहानगरलाई सोडियम हाइपोक्लोराईट नामक

सफैस स्यानेटाईजरबाट महानगरको अधिकांश वडाहरूलाई स्यानेटाइज गरि सकेको फाउन्डेसन पर्सिका अध्यक्ष मोहम्मद सहाबुद्दिनले बताए । वीरगंज महानगरको ३२ वटै वडाहरू स्यानेटाइज गरिने फाउन्डेसन पर्सिका सदस्य मनोज राउत कुर्मिले जानकारी गराएका हुन । सदस्य कुर्मिले अनुसार हालसम्म वीरगंज महानगरको १ देखि वडा नं २५ सम्म सेनेटाइज गरिसकिएको उनले बताए । बाकि रहेको वडाहरू स्यानेटाइज भईरहेको तथा एक हप्ता भित्र सम्पुर्ण वडाहरू सकाउने फाउन्डेसन पर्सिका सचिव थिरज गुप्ताले बताए । अगाामी दिनहरूमा पनि पर्सिका जनता तथा गरिब नागरिकहरूलाई फाउन्डेसनले परेको बेला यथासम्भव सहयोग गर्ने प्रतिव्यता फाउन्डेसन पर्सिका अध्यक्ष सहाबुद्दिनले बताए ।

सप्तरीका तीन खाद्य उद्योगमा गरियो सिलबन्दी

टुडे समाचारदाता
राजकिराज । सप्तरीका तीन वटा खाद्य उद्योगमा सिलबन्दी गरिएको छ । अनुज्ञा पत्र नलिई संचालन गरेको भन्दै हनुमाननगर कंकालनी नगरपालिकाका तीन वटा खाद्य उद्योगमा खाद्य तथा गुण नियन्त्रण कार्यालयको अनुवाहीमा बुधबार गएकी टोलीले सिलबन्दी गरेको हो । खाद्य तथा गुण नियन्त्रण कार्यालय, राजकिराजका प्रमुख सुरेश सिंहले वडा नम्बर ९ स्थित नारायणी फिड्स एण्ड स्न्याक उद्योग र नारायणी च्युरा तथा भुजा उद्योग तथा वडा नम्बर ३ स्थित माँ सखती फूड प्रोडक्टमा सिलबन्दी गरिएको बताए । उनका अनुसार उद्योगमा सिलबन्दी गर्दै तीन दिनभित्र कागजातसहित उपस्थित हुन निर्देशन दिइएको छ ।

नोबेला कोरोना भाइरस (COVID-19) सामान्य रुसासोकी भन्दा जटिल संक्रमण हो । हालसम्म यसको उपचारको लागि औषधी पाता नलागेकोले यसबाट सतर्क हुनु नै उत्तम उपाय हो ।

यसबाट बच्ने उत्तम उपायहरू :

- कुनै व्यक्ति, वस्तु वा सामान छुनु पहिले र पछि साबुन पानीले राम्रोसँग हात धुने,
- अनावश्यक रूपमा घर बाहिर र भिडभाडमा नजाने,
- खोकदा र हँस्यो गर्दा नाक र मुख कूहिनोले छोप्ने,
- कुनै पनि व्यक्तिसँग तीन फिटको दुरी कायम गर्ने,
- जंगली तथा घरपालुवा पशुपंक्षीसंगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा बस्ने,
- सकेसम्म पशुजन्य मासु नखाने,
- ज्वरो, रुघा र खोकी तथा स्वासप्रस्वासमा समस्या आएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने,
- कसैले गलत सूचना प्रवाह गरेको तथा अत्यावश्यक वस्तु जम्माखोरी, कालोबजारी तथा लुकाइराखेको थाना भएमा ११३७ मा सम्पर्क गरी जानकारी गराउने ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

राजदेवी मन्दिरको मेला स्थगित बहुराष्ट्रिय कम्पनीसहित तीनवटा उद्योगहरू सञ्चालनमा

मुन्केश कुमार यादव
लहान । सिरहाको लहान नगरपालिका वडा नम्बर १५ ढोढानस्थित वर्षमा एक पटक लामे श्री राजदेवी पंचावती मन्दिरको मेला स्थगित गरिएको छ । मेलामा अक्षय्या श्राद्ध गराउनु अर्चना गरिन्छ । शान्तिका अपद्रुत तथा अहिंसाका प्रवर्तक गौतम बुद्धको जन्मजयन्तीको दिन विशेष पुजा अर्चना तथा मेला कोरोना भाइरसका कारण यसपटक स्थगित गरिएको जनाइएको छ । कोभिड-१९ को लकडाउनका कारण यसपटक ढोढानको बानो गाउँदेखि करिब ५०० मिटर उत्तर-पूर्वमा रहेको उक्त मन्दिरमा पुजा अर्चना सगै मेला नलामे भएको हो । वर्षौ वर्षदेखि लाम्दे आएको मेला यसपटक स्थगन गरिएको राजदेवी पंचावती मन्दिर संरक्षण विकास समितिले जनाएको छ । यस वर्ष वैशाख २५ गते बिहिवार बुद्धको जन्मजयन्ती पनि रहेको छ । मन्दिरमा भाकल पुरा गर्न

सिरहा, सप्तरी, उदयपुर, धनुषासहित छिमेकी मुलुक भारतको बिहारको उत्तरी क्षेत्रका दर्शनार्थीहरूको भिड लामै गर्दथ्यो । यस मन्दिरमा पशुपक्षीको बलि दिएर राजदेवी माताको भाकलअनुसार पूजाअर्चना गरेर सन्तान प्राप्ति, रोगव्याधिबाट मुक्ति र मनोकामना पूर्ण हुने विश्वास रहेको छ । मन्दिरमा बोका, पाठी, हँस, पर्या, कुखुराको बलि चढाउने गरिन्छ । एक बिघा पाँच कण्ठा पाँच धुर क्षेत्रफलमा जङ्गलको बीचमा रहेको मूर्ति बिनाको मन्दिर छ । बलि दिएर पशुपक्षीको रातले मन्दिर परिसर रक्षामै हुने भएपनि भोलिपल्टदेखि दुर्घन्डा नआउने र भिर्ना समेत नलामे हुदा त्यसमा राजदेवीको शाक्ति रहेको जनविश्वास रहेको छ । त्यस्तै सिरहाको बिरियारपट्टी गाउँपालिका वडा नम्बर ३ नभटौली, धनगढमाई नगरपालिकाको कुर्वा, गौलबजार नगरपालिकाको निपनियाको राजदेवि मन्दिरमा पुजा र मेला स्थगित भएको छ ।

रञ्जन यादव
जीतपुर । सरकारले चरणबद्ध रुपमा उद्योग खोल्नेतयारीगरिरहेको बेला बारामा बुधबारदेखि एक बहुराष्ट्रिय कम्पनीसहित तीनवटा ठूला उद्योगहरू सञ्चालनमा आएका छन् । बाराका प्रमुख जिल्ला अधिकारीको निर्णयमा बाराको जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका वडा नं. २ सिमरामा अवस्थित सूर्य नेपाल, जगदम्बा स्टील, हुलास स्टील उद्योग सञ्चालन गर्ने भएका हुन् । प्रशासनले अनुमति दिएपछि उद्योगहरूले सञ्चालनको तयारी थालेका छन् । महालबार जिल्ला प्रशासन कार्यालय कार्यालय बाराका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी कृष्ण गैर, इलाका प्रहरी कार्यालय सिमराका प्रमुख गौबिन्द पुरी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय बारा, कलेयाका शाखा अधिकृत शेर बहादुर थापा, औद्योगिक सुरक्षा बल औरहाका प्रमुख, उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष संजय साह

लगायतको टोलीले उद्योगको स्थलगत निरीक्षण गरेका थियो । सुरक्षाको दृष्टिकोणले उपयुक्त र प्राथमिकतामा रहेका उद्योगहरूलाई सञ्चालन गर्ने अनुमति दिएको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी गैरले जानकारी दिए । लकडाउनमा बन्द रहेका ती तीनवटा उद्योगहरूले केही दिन अगाडि जिल्ला प्रशासन कार्यालय बारामा उद्योग सञ्चालन गर्न माग सहित निवेदन दिएका थिए । उद्योगी र कामदारबीच समन्वय गरेर सुरक्षाको दृष्टिकोणले पनि राम्रो वातावरण भएका उद्योगहरूलाई प्रशासन कार्यालयले बाराले सावधानी अपनाएर काम

गर्न अनुमति दिएको छ । सम्भव त कामदारहरूलाई उद्योगमै बस्ने व्यवस्था मिलाईन्छ । बस्ने वातावरण नभएको अवस्थामा उद्योगको गाडिले सुकित त्रिकाले उद्योगमा ल्याउने र लैजाने व्यवस्था मिलाईएको जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष संजय साहले जानकारी दिए । खुलेका उद्योगहरू २० देखि ५० प्रतिशत उत्पादन क्षमतामा काम गर्ने छन् । माग र सुरक्षाकोलागि उपयुक्त वातावरण भएका उद्योगहरूलाई क्रमसः प्राथमिकताको आधारमा सञ्चालनकोलागि अनुमति दिने जनाएको छ ।

जनकपुर टुडे मिडिया ग्रुपको अपिल

नियमति रुपमा साबुन पानी तथा अल्कोहलयुक्त हेण्ड रबले हात घुने र सेनिटाइजर प्रयोग गर्ने ।

खोवदा, हाँचिछेउं गर्दा नाक र मुख हात, रुमाल अथवा हातको कुहिनोको भागले छोप्ने ।

रुगासोकी, ज्वरो तथा स्वास-प्रस्वासमा समस्या आए नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा जाएर चिकित्सक संज जाँच गराउने ।

अनावश्यक रुपमा आफ्नो नाक, मुख र आँखा नछुने, छुनु परे राम्ररी हात घोकेर मात्र छुने । मोबाईल फोन लगायत घेरै प्रयोग गर्ने बस्तु सफा राख्ने ।

रुगासोकी लागेको व्यक्तिसंज दुरी कायम राख्ने, कुरा गर्नु परे १ मिटर ठाडा बसेर गर्ने । अनावश्यक भिडभाडमा नजाने ।

माछा, मासु र अण्डा राम्ररी पकाएर खाने । जङ्गली तथा घरेलु पशुपंक्षीसंजको असुरक्षित सम्पर्कबाट जोगिने ।

जन्हितमा जारी संदेश